

Wrocławski Niezbędnik Kulturalny

Wrocław Cultural Guide

ROZMOWY / INTERVIEWS:

Marek Puchała: 66P

**Maciej Zarański:
Storygeddon w Drukarni**
Storygeddon at Drukarnia

magazyn
bezpłatny
take for
free

PRZEWODNIKI / GUIDES:

**po podcastach realizowanych
we Wrocławiu**

to podcasts produced
in and about Wrocław

spacer po Hubach

a walk around Huby district

**ekoleksykon kulturalnego
człowieka: permakultura**

eco-glossary of a cultured
person: permaculture

POSŁUCHAJ W KWIETNIU

LISTEN IN APRIL:

**„Ngomads” – Radek „Bond” Bednarz,
Łukasz Dembiński, Piotr Gospodarczyk**

**„What's The Deal With Time?”
– Oxford Drama...**

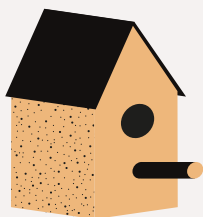
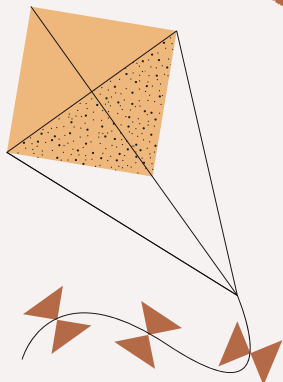
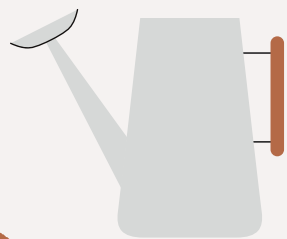
**...i kalendarium kwietniowych
wydarzeń online**

...and schedule of April online events

**Strefa
Kultury
Wrocław**

04

**WEŹ
MIASTO
W SWOJE
RĘCE!**

Masz pomysł
na społeczne
działanie w Twojej
okolicy?

Zgłoś swój projekt
i otrzymaj wsparcie
finansowe oraz pomoc
merytoryczną,
promocyjną
i logistyczną!

dla osób fizycznych
i grup nieformalnych,
NGO, młodzieży

fb/mikrogranty
instagram/mikro.granty
www.wroclaw.pl/mikrogranty

1–15.05.2021
Mikrogranty
NABÓR II

Strefa
Kultury
Wrocław

Mikrogranty

TRAWA
stararyseu.e

Wrocław
miasto spotkań

Wrocławski Niezbędnik Kulturalny

Wrocław Cultural Guide

ZESPÓŁ / TEAM:

Redaktor naczelna / Editor-in-chief:
Magdalena Klich-Kozłowska

Zastępca red. naczelnej
Deputy editor-in-chief:
Kuba Żary

Kalendarium / Calendar of events:
Annamaria Janiszewska

Autorzy / Authors:
Agnieszka Jakimiak, Jędrzej Jendrośka,
Magdalena Klich-Kozłowska, Szymon
Maraszewski, Albert Miściorak, Nina
Paśniewska, Grzegorz Pietrzak, Joanna
Plizga, Bruno Zachariasiewicz, Kuba Żary

Tłumaczenie / Translation:
Fabryka Tłumaczeń (angielski / English),
Sofia Baianova (ukraiński / Ukrainian)

Korekta / Proofreading:
Magdalena Klich-Kozłowska

Projekt graficzny i skład
Graphic design and typesetting:
Aleksandra Błędowska, Magdalena
Przewłocka, Artur Busz

Reklama / Advertisement:
Urszula Jaros
(urszula.jaros@strefakultury.pl)

Wydawca / Publisher:
Strefa Kultury Wrocław

Kontakt / Contact:
niezbednik@strefakultury.pl

Zdjęcie na okładce / Cover photo:
Jan Szpakowicz, Zalesie letnisko,
1974, wnętrze, fot. ze zbiorów
prywatnych, dzięki uprzejmości
Muzeum Architektury we Wrocławiu
Jan Szpakowicz, Zalesie 1974, interior,
photo: private collection, courtesy of
the Museum of Architecture in Wrocław

Strefa Kultury Wrocław
ul. Świdnicka 8b
50-067 Wrocław

www.strefakultury.pl

fb.com/NiezbednikKulturalny
fb.com/StrefaKulturyWroclaw
instagram.com/strefakulturywroclaw

Za publikowane materiały odpowiedzialność
ponosi podmiot przekazujący je Redakcji do
publikacji. Redakcja zastrzega sobie prawo
do dokonywania zmian i skrótów
w nadesłanych materiałach oraz nadawania
tytułów, jak również odmowy publikowania
materiału bez podania przyczyny.
Materiałów niezamówionych nie zwracamy.
Za treść publikowanych reklam odpowiada
reklamodawca.

Na stronach 8, 22, 24, 29, 32, 37, 38 i 43
zamieszczony jest materiał reklamowy.

Na stronach 2, 14, 17, 31 i 44 zamieszczone
są ogłoszenia własne wydawcy.

The responsibility for the materials published
rests with an entity that provides them to the
Editorial Office for publishing. The Editorial
Office reserves the right to amend and make
materials received shorter, and to give them
titles or to refuse to publish any material
without any reason whatsoever. We do not
return any material which has not been
ordered. An advertiser is responsible for the
contents of advertisements published.

Advertisements can be found on pages
8, 22, 24, 29, 32, 37, 38 and 43.

On pages 2, 14, 17, 31 and 44 you can find
the publisher's own announcements.

ostatnio często można znaleźć na łamach „Niezbędnika” sformułowanie *w momencie, kiedy piszemy ten tekst*. I znów musimy je powtórzyć: w momencie, kiedy piszemy ten tekst, placówki kulturalne pozostają zamknięte do 9 kwietnia i... nie wiadomo, co dalej. Rok temu numer kwietniowy się nie ukazał, bo wszyscy byliśmy pogrążeni w lockdownie i wszechobecnym strachu. Tym razem jest inaczej: publikujemy treści, jednak po ogłoszeniu w drugiej połowie marca powrotu do niektórych obostrzeń, musieliśmy je znacząco zmienić. Finalnie w kalendarium znajdziecie opisy wydarzeń, które odbędą się na pewno, ale online.

Gdy poczujecie się w tej sieci zagubieni, wiecie, że zawsze możecie na nas liczyć. Zrobiliśmy dla was solidny research – wsłuchaliśmy się w podcasty powstające we Wrocławiu, by sprawdzić, o czym mówi się w wirtualnym eterze nad Odrą. Wiedzieliśmy, że podcasty przeżywają złoty wiek, ale nie sądziliśmy, że samych produkcji wrocławskich jest aż tyle. Słowo mówione można spokojnie zamienić na przyjemne nuty od wrocławskich muzyków – ich opisy znajdziecie w rubryce „posłuchaj w kwietniu”.

Gdy będziecie tą siecią już zmęczeni, nie ma to jak wycieczki. Np. na Huby wraz z przewodnikiem Szymonem Maraszewskim, który tereny tego osiedla będzie w tym roku eksplorował z ekipą programu *Sąsiadujemy* (to przedsmak „Sąsiedzkich spacerów”!). Np. na Szczepin, by dzięki „Tajemniczemu Wrocławowi” porównać, jak prawie 100 lat temu wyglądała ulica Słubicka. Stamtąd tylko parę minut pieszo dzieli was od Dolmedu – o budynku opowiada Joanna Plizga, która w ramach serii „Czarny Wrocław” dokonuje twórczej rekonstrukcji perełek wrocławskiej architektury w formie plakatu. Zaś będąc na Nadodrze, wpadnijcie do Drukarni przy Otwartej. Dzieją się tam poligraficzne cuda – my w wywiadzie z gospodarzem tego miejsca, Maciejem Zarańskim, rozwijamy wątek Storygeddonu.

Tymczasem na kwiecień życzymy dużo wytrwałości!
I niezmiennie: zdrowia.

Zespół Niezbędnych

Recently, the words “*at the time of writing this*” have become quite popular on the pages of the “Guide”. Unfortunately, we have to repeat it once again – at the time of writing this, cultural institutions remain closed until 9 April... and we do not know what is going to happen next. A year ago, the April issue was not released amid lockdown and widespread fear. This time around, we are set to deliver magazine to you – however, after new restrictions were announced in the second half of March, we had to change it significantly. The calendar of events features descriptions of events that will take place – but online.

And if you feel lost, you can always count on us. We have done some thorough research for you – the crew of the “Guide” listened to podcasts created in Wrocław to hear what people talk about on the virtual airwaves over the Oder. We knew that we live in a golden age of podcasting, but we had no idea there were so many of them made here. You can also listen to some pleasant sounds by our local musicians – check out the “Listen in April” column to learn more.

If you get tired of everything online, a trip can be a perfect remedy for that – you can join Szymon Maraszewski on his journey around Huby district, as he is going to explore it this year with the crew of the Neighbouring programme. You can also venture to Szczepin, where thanks to “Mysterious Wrocław” you can compare Słubicka Street almost 100 years ago and now. From there, you are only a couple of minutes away from Dolmed – do not forget to read what Joanna Plizga has to say about the history of the building, as she creatively reconstructs the gems of local architecture in her “Black Wrocław” series. While in Nadodrze district, make sure to pay a visit to the Drukarnia on Otwarta Street, as some amazing things are happening there. Such as the Storygeddon – you can read more about it in our interview with its host, Maciej Zarański.

In the meantime, we wish you patience in April.
And – as always – stay healthy!

The Guide Team

W NUMERZE / IN THE ISSUE:

- 4 KULTURALNI POLECAJĄ
CULTURAL RECOMMENDATIONS**
Agnieszka Jakimiak, Jędrzej Jendrośka
- 5 Głos miasta / The voice of the city**
Przewodnik po podcastach
realizowanych we Wrocławiu
A guide to podcasts produced
in and about Wrocław
- 9 O drukarni, co w trzy dni
książkę stworzyła
A printing house that made
a book in three days**
Rozmowa z Maciejem Zarańskim
o Storygeddonie
An interview with Maciej Zarański
about Storygeddon
- 12 Czarny Wrocław: Dolmed
Black Wrocław: Dolmed**
Felieton Joanny Plizgi
A column by Joanna Plizga
- 15 5 PYTAŃ DO... / 5 QUESTIONS FOR...
Marka Puchały / Marek Puchała**
Rozmowa o galerii 66P
An interview about 66P Gallery
- 18 Gdzie stare miesza się z nowym
Where the old and the new mix up**
Spacer po Hubach
A walk around Huby district
- 20 EKOLEKSYKON KULTURALNEGO
CZŁOWIEKA: permakultura
ECO-GLOSSARY OF A CULTURED
PERSON: permaculture**
- 23 TAJEMNICZY WROCŁAW
MYSTERIOUS WROCŁAW**
- 25 KWIETNIOWE SZARADY
APRIL RIDDLES**
- KALENDARIUM WYDARZEŃ
SCHEDULE OF EVENTS**
- 26 ► muzyka / music
- 27 ● film / film
- 28 ≡ literatura / literature
- 30 ♡ architektura + design / architecture + design
- 33 :: edukacja + animacja / education + animation
- 40 Культурний квітень**
- 42 POSŁUCHAJ w kwietniu
LISTEN in April**

Wrocław

miasto spotkań

→ kulturalni = = polecacia cultural recommendations

AGNIESZKA JAKIMIAK

reżyserka, dramaturżka
/ director, playwright

4

Jeden tytuł, dwa miasta, dwa spektakle – zbliża się „**Kongres futurologiczny**”. Premierujemy w dwóch Teatrach Współczesnych: za nami Szczecin, przed nami Wrocław. We Wrocławiu Mateusz Atman zaprojektował pop-artowy park, a Tomek Armada stworzył kostiumy w czerni, szarości i bieli. W wariacie szczecińskim było na odwrót: monochromatyczna scenografia i barwne kostiumy. Na przekór pandemicznym okolicznościom – które nie skłaniają do snucia planów i myślenia o przyszłości – postanowiliśmy wybiec myślą wprzód i stworzyć futurologiczne fantazje o lepszym świecie, w którym kompleksowa edukacja seksualna wypiera lekcje religii, a język odzyskuje emancypacyjny potencjał. W tle towarzyszy nam kuglarski chichot Lema.

Wystawa „**Z tej nocy będzie serce**” pod kuratelą Piotra Lisowskiego na nowo stawia pytania o sprawczość sztuki i szuka w jej ramach dróg ewakuacji, sprzeciwu i nieposłuszeństwa. Jej patronem jest jeden z najodważniejszych artystów, David Wojnarowicz. *Historia jest tworzona i zachowywana dla wybranych klas ludzi. Kamera w określonych dłoniach może zachować alternatywną historię* – mówił Wojnarowicz. W Muzeum Współczesnym Wrocław – jeśli sytuacja pandemiczna na to pozwoli – jeszcze w kwietniu zobaczymy tę alternatywną historię, naświetloną przez prace Schneemann, Gotovaca, Natalii LL, Siksy i Radziszewskiego.

Szlakiem alternatywnej historii podąża też **Joanna Krakowska** w książce „**Odmieńcza rewolucja**”. Podróż przez queerowe archiwa i homorewolucyjne gesty z USA czyta się z zapartym tchem. Na pierwszym planie: anarchistki, rewolucjonistki i poetki, które chciały wymyślić na nowo społeczeństwo i politykę. Te odzyskane projekty wciąż mogą być wcielone w życie.

One title, two cities and two performances – the **Futurological Congress** is coming up, released in two Contemporary Theatres – we have already visited Szczecin and we are coming to Wrocław, where Mateusz Atman designed a pop-art park and Tomek Armada created costumes in black, greyscale and white. The Szczecin variant was the other way round – monochromatic stage design and colourful costumes. In spite of the pandemic, which prevents us from making plans and thinking about the future, we have decided to look ahead and create futurological fantasies of a better world, in which comprehensive sex education replaces religion and the language regains its emancipatory potential. with Lem's giggling heard in the background.

The night will drive a heart exhibition curated by Piotr Lisowski once again asks questions about the agency of art, searching for evacuation routes, as well as ways towards opposition and disobedience. David Wojnarowicz, one of the boldest artists, is the patron of the event. *“History is made and preserved by and for particular classes of people. A camera in some hands can preserve an alternate history”* – he once said. If the pandemic situation allows it, the Wrocław Contemporary Museum will showcase this alternate history presented through the works by Schneemann, Gotovac, Natalia LL, Siksa and Radziszewski.

Joanna Krakowska also decided to follow the trail of alternative history in her book **Odmieńcza rewolucja** – her journey through queer archives and homorevolutionary gestures from the USA is truly breath-taking. What's in the foreground? Anarchists, revolutionaries and poets who wanted to reinvent society and politics. These reclaimed projects can still be put into action!

JĘDREK JENDROŚKA

DJ, muzyk / DJ, musician

10 kwietnia polecam zajrzeć do **Vintage & Vinyl Shop** na Wyspie Tamka – to zaaranżowany przez Cindy Vintage i Njuromantik Vintage w przestrzeniach klubu sklep, który wypełni się na ten jeden dzień retro ubraniami, winylami i kasetami. Będzie można podpatrzeć, co się nosiło kiedyś, ale też jak to nosić dzisiaj. Bo dziś vintage, czyli ubrania, które mają co najmniej 20 lat, noszą wszyscy (z korzyścią dla środowiska), a łączenie ubrań z różnych epok to prawdziwa sztuka.

„**Echo wielkiej płyty**” z wytwórni The Very Polish Cut Outs to winylowa składanka z mało znaną i wcześniej niedostępną muzyką elektroniczną polskich lat 80. Selekcja utworów, które znalazły się na tej płycie, jest dodatkowo o tyle wyjątkowa, że nie są to trudne w odbiorze eksperymenty muzyczne ani też muzyka odtwarzająca niemieckie wzorce, a w zasadzie piosenki (choć bez wokali) całkiem przystępne.

„**Miła robótka**” **Ewy Stusińskiej** to kolejna świetna pozycja książkowa wydana przez Wydawnictwo Czarne i kolejne podejście do tematyki czasów polskiej transformacji ustrojowej. Tym razem na tapecie rewolucja seksualna, która dokonała się w naszym kraju na początku lat 90. za sprawą kaset VHS, wszechobecnych sex shopów i wszelkiej maści „świerszczyków”.

On 10th of April, I'd recommend checking out the **Vintage & Vinyl Shop** on the Tamka Island – it is a store built by Cindy Vintage and Njuromantik Vintage in the club space, which will be filled with retro clothing, vinyl LPs and cassettes for that one day. You will have an opportunity to check out what people wore in the past and how they can wear it today. Today vintage clothes – everything that is more than 20 years old – are worn by everyone, for the benefit of the environment... and there's real art to combining clothes from different eras.

Echo Wielkiej Płyty released by The Very Polish Cut Outs label is a vinyl compilation of little known and previously unreleased Polish electronic music of the 1980s. The selection of songs featured on this album is made all the more special by the fact that none of them are musical experiments that would be hard to swallow by many listeners, or music emulating German models – they are all rather approachable songs, although without vocals.

Miła robótka by **Ewa Stusińska** is yet another excellent publication by Czarne Publishing House and another attempt at tackling the issue of the Polish political transformations of the 1990s. This time around, the author deals with the sexual revolution that took place in Poland in the early 1990s thanks to VHS tapes, the ubiquitous sex shops and all kinds of porn magazines that flooded the market.

GŁOS MIASTA

Jakich podcastów słuchasz? Rok temu odpowiedź na to pytanie mogła być wyzwaniem. Praca zdalna i społeczna izolacja sprawiły, że podcasty na przestrzeni ostatnich dwunastu miesięcy zaczęły przeżywać rozkwit, stając się częścią codzienności każdego z nas. „Niezbędnik” wsłuchuje się w podcasty powstające we Wrocławiu, by sprawdzić, o czym mówi się w wirtualnym eterze nad Odrą.

Nie powinno nikogo dziwić, że we Wrocławiu – Mieście Literatury UNESCO – powstaje kilka cyfrowych audycji dedykowanych literaturze. Specjalistów w tej dziedzinie usłyszeć możemy w „**Radio Proza**”, podcaście Wrocławskiego Domu Literatury. Odcinki to zarówno zarejestrowane rozmowy z pisarzami i poetami, które odbywały się w przeciągu ostatniego roku, bez stacjonarnego udziału publiczności w Klubie Proza oraz przy okazji Wrocławskiej Nagrody Poetyckiej Silesius, jak i autorskie wywiady o aktualnych modach i tendencjach w literaturze. Jeśli zaś w ciągu pandemicznego roku przeczytaliście już wszystko, co zawiera wasza domowa biblioteczka, i nie potraficie odnaleźć się w gąszczu nowych tytułów wydawniczych, z pomocą przychodzi podcast „**W księgarni**” realizowany przez Muzeum Pana Tadeusza. Krótkie odcinki to przegląd wartościowych nowości książkowych, nie zawsze oczywistych (jak choćby tłumaczenia chińskich i japońskich opowiadań). „W księgarni” nie mogło zabraknąć też odcinków poświęconych „Panu Tadeuszowi”, opowiadających o przekładach arcydzieła Mickiewicza na inne języki słowiańskie.

Kinomani z pewnością wybiorą dla siebie któryś spośród wielu tworzonych w stolicy Dolnego Śląska programów dedykowanych X muzie. Stałym uczestnikom festiwalu filmowych do gustu przypadną odcinki podcastu **Papaya.Rocks** o tożsamym tytule zrealizowane we współpracy z festiwalem Nowe Horyzonty, w których selekcjonerzy wydarzenia opowiadają o swoich filmowych wyborach. Autorski podcast o filmach od wielu lat prowadzi również Józef Poznar, znany słuchaczom z anteny Akademickiego Radia LUZ. „**Coś obejrzanego**” to subiektywne komentarze do filmów, które wstrząsnęły kinem oraz autorem – niekoniernie pozytywnie. Błyskotliwa krytyka bez lukru wpadnie w ucho nie tylko zagorzałym kinomanom. Niecodzienny, bo podwójnie podwójny (może więc poczwórny?) komentarz filmowy serwują nam dwaj kinofile, Stanisław Abramik oraz Piotr Czerkawski, w świeżo powstałym „**Podwójnym seansie**”. Punktem wyjścia do rozmów Abramika i Czerkawskiego

jest amerykańska tradycja *double feature*: w każdym odcinku autorzy rozmawiają o dwóch obejrzanych obrazach, które łączy wspólny mianownik, nie zawsze jednak oczywisty: raz jest to choćby postać reżysera, innym razem – filmy prezentujące życie jako wielką fiestę. Dla wszystkich, którzy chcą być na bieżąco z tym, co dzieje się w filmowym świecie, polecamy „**Kinotalk**”, którego nowy odcinek pojawia się w każdy poniedziałek na antenie Radia RAM, a we wtorki w sieci. Podczas dwugodzinnej rozmowy Krzysztof Majewski, Miłka Bożek i Maciej Stasiński przeprowadzają nas przez najciekawsze premiery i wydarzenia w świecie kina minionego tygodnia.

Lockdown dla wielu z nas sprzyjał odkryciu w sobie kulinarnej pasji (z różnym skutkiem). Arka kulinarna sztuki warto poznawać od najlepszych – jednak gdzie ich znajdziemy? Z pomocą przychodzi Radio RAM i jego – premierowo prezentowany na falach eteru – podcast „**Kulinary Wrocław**”. Maciej Przelastki co tydzień rozmawia z wrocławskimi szefami kuchni i restauratorami zarówno o tym, co aktualnie dzieje się w gastronomii, jak i o kuchniach świata, w których specjalizują się oni i ich lokale. Kulinary Wrocław to program, w którym posłuchacie również o kuchennych trikach i poradach. O lifestylej stronie gastronomii posłuchamy w „**Gastro-podcaście**” Magdaleny „Mariji” Michalak i Irka Solnickiego. Autorka bloga „Z widelcem po Wrocławiu” i właściciel firmy Horeca+ rozmawiają o trendach we wrocławskiej (i nie tylko) gastronomii, nie boją się poruszać kulinarnych i restauracyjnych problemów (czy warto rzucić wszystko i otworzyć restaurację?); w podcaście nie brakuje również rozstrzygnięcia codziennych dylematów (czy można kupić dobre wino w supermarkecie?) oraz kulturalnych poleceń (filmy, które każdy miłośnik jedzenia powinien znać), pokazując, że dobre jedzenie to również świetny punkt wyjścia do konwersacji na każdy temat.

Powszechnie wiadomo, że najlepsze rozmowy podczas imprezy prowadzone są w kuchni, jednak nie

tylko kulinarne programy nadawane z Wrocławia poruszają tematy związane z kulturą i lifestylem. Dialog o wszystkim, co w kulturze i w życiu codziennym ważne, z perspektywy żeńskiej i męskiej, prowadzą Agata i Kuba podczas „**Popkulturowej międzymiastowej**”. Jak sami piszą, *spotykają się na falach między Warszawą a Wrocławiem*, by polecać lokalne miejscówki i dyskutować nad nowościami kulturalnymi z mniej oczywistych stron. O dobrym życiu w zgodzie ze sobą i z naturą posłuchamy w podcaście „**Myśli zebrane**” Marty Gutsche i Katarzyny Kwiecień. Autorki pokazują, jak przy pomocy prostych wyborów można żyć bardziej świadomie i jak ze spokojem radzić sobie z trudami i dziwami codzienności (czy to z wampirami energetycznymi, czy z modą na jesieniary). Kolejną podcastową *power couple* stanowią pisarka Natalia Szagdaj i muzyk Jacek Gutowski. Prowadzony przez nich format „**To nie jest amerykański film**” przenosi słuchaczy w kryminalne realia powojennego i współczesnego Wrocławia. Żywiołowości i smaczkowi dodają zapraszani rozmowom goście, zawsze bezpośrednio związani z kryminalną zagadką poruszaną w danym odcinku. Wrocławską podcasterką o niezwyklej energii jest **Lejdi Zgaga** i jej łączący tragiczne i komiczne aspekty prozy życia program o tym samym tytule. Prowadzone przez nią zapiski singielki to nie tylko komediowe opowieści o kolejnych randkach z Tindera, ale też refleksje o związkach, społeczeństwie i psychologicznych aspektach relacji międzyludzkich.

Jeśli szukamy rozmów, które dostarczą nam pewnej i naukowej wiedzy, warto przysłuchać się podcastom realizowanym przez studentów i akademików. Spragnionym kultury popularnej, omawianej z krytycznej strony, spodoba się nowy program „**K! Kultura, krytyka, kulturoznawstwo**” prowadzony przez adeptów kulturoznawstwa Uniwersytetu Wrocławskiego. Inną, również niedawno powstałą audycją, są „**Historie do usłyszenia: Wrocław ODNowa 1945 i potem**” tworzone przez studentów kierunku historia w przestrzeni publicznej

KinoTalk

Z WIDELCEM PO WROCŁAWIU

gastropodcast

UWr, z gościnnym udziałem pracowników naukowych. W kolejnych odcinkach opowiadają oni, jak wyglądało życie powojennego Wrocławia, odsłaniając miejskie legendy i tajemnice. Z własnym podcastem wystartowali również przyszli architekci z Politechniki Wrocławskiej działający w Kole Naukowym Humanizacji Środowiska Miejskiego. W „**Poczuj architekturę**” w centrum zainteresowania znajduje się relacja, jaką człowiek wytwarza z tkanką miejską oraz to, co ona w nim kształtuje.

6

Nie można zapomnieć również o podcastach tworzonych przez te instytucje miejskie, które na co dzień zajmują się szeroko pojętą animacją życia kulturalnego i społecznego Wrocławia. „**Rozmowy o... work life balance**” Praktyków Kultury rozważają różne aspekty kultury z jej działaczami, aktywistami i ekologami, szukając nowych ścieżek rozwoju. Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego realizuje podcast „**Wrozwoju**”, w którym specjaliści pomagają rozstrzygnąć rodzicielskie dylematy (m.in. jak zaplanować urlop z dzieckiem, przygotować pociechę na rok szkolny czy rozmawiać z nią o seksualności). Typowo miejską audycją są nadawane na antenie Akademickiego Radia LUZ „**Lokacje**” prowadzone przez Jacka Sterczewskiego. Jego goście to wrocławscy zajawkowicze, którzy tworzą wyjątkowe miejsca na mapie miasta, już istniejące czynią bardziej dostępnymi, a te o złej sławie – odczarowują. W tej ostatniej przestrzeni działa również „**Radio Nadodrze**”, prezentując muzyczne, filmowe i wypełnione wspomnieniami mieszkańców audiospacery po Nadodrzu, znanym jednocześnie jako dzielnica artystyczna i niebezpieczna.

Czy rok 2021 będzie rokiem triumfu podcastów? Zdecydowanie. Mnogość tytułów realizowanych we Wrocławiu i o Wrocławiu pokazuje, że pomimo spowodowanej pandemią trudnej sytuacji kulturalno-społecznej, miasto i jego mieszkańcy aktywnie prowadzą dialog o tym, co dla nich ważne. A więc: do usłyszenia!

Zebrała: Nina Pańniewska

THE VOICE OF THE CITY

What podcasts do you listen to? A year ago, answering that question might have been a bit tricky. A year of remote work and social isolation resulted in a true podcast boom, as they found their way into our everyday lives. The “Guide” team listens to podcasts created in Wrocław to hear what people talk about on the virtual airwaves over the Oder.

It should come as no surprise to anyone that several podcasts dedicated to literature were born in Wrocław, the UNESCO City of Literature. If you want, you can listen to literary experts in **Radio Proza**, a podcast run by the Wrocław Literature House. The episodes include both recorded conversations with writers and poets, which took place over the past year without the participation of the public in the Proza Club and coincided with the Wrocław Silesius Poetry Award, as well as original interviews about current trends and tendencies in literature. If the pandemic made you read everything in your home library and you cannot find your way through the heap of new titles, **W księgarni** [In the bookstore] produced by the Pan Tadeusz Museum will be your guide. Short episodes offer reviews of valuable new books – some of which are hardly obvious – like translations of Chinese and Japanese short stories. Of course, the podcast had to include episodes dedicated to *Pan Tadeusz*, telling the story of translations of Mickiewicz’s masterpiece into other Slavic languages.

Cinema buffs can choose from among many podcasts dedicated to the Tenth Muse, created in the capital of Lower Silesia. Regular participants of film festivals will enjoy episodes of the **Papaya.Rocks** podcast produced in cooperation with the New Horizons Festival, where the event’s selectors talk about their film choices. Józef Poznar, who is already well-known from the LUZ Academic Radio, has also been hosting his own podcast about films for many years. **Coś obejrzanego** [Something watched] features subjective commentary on films that shook the cinema and the podcast’s author – and not always in a positive way. Witty criticism without any beating around the bush – something for die-hard film buffs and all the others! Two film aficionados – Stanisław Abramik and Piotr Czerkawski – offer us their doubly-double (quadruple?) commentary in their **Podwójny seans** [Double film screening]. The starting point for Abramik’s and Czerkawski’s conversations is the American tradition of double feature: in each episode, the authors talk about two films they have watched, which share a common denominator – sometimes that

link is hardly an obvious one. Sometimes it is about the director, in other cases it is about films featuring life as a fiesta. For anyone who wants to keep up to date with what's going on in the film world, we recommend **Kinotalk**, with new episodes every Monday. During the hour-long conversation, Krzysztof Majewski and his guests guide the listeners through the most interesting releases and events in the world of cinema taking place in the previous week.

Many of us decided to discover a passion for cooking during the lockdowns – with varying results. It's always worth it to learn the secrets of the kitchen from the very best – but where can we find them? Radio RAM and its fresh **Kulinarny Wrocław** [Culinary Wrocław] podcast presented on air are here to help. Every week, Maciej Przystalski talks to Wrocław's chefs and restaurateurs about what is going on in the catering industry, as well as about cuisines from around the world, which they and their establishments specialise in. **Kulinarny Wrocław** is also where you can find kitchen tricks and tips. The lifestyle side of gastronomy is something you can discover in **Gastropodcast** by Magdalena „Marija” Michalak and Irek Sokolnicki. Authors of the *Z widelcem po Wrocławiu* blog talk about trends in gastronomy in Wrocław and beyond, and they do not shy away from discussing culinary and restaurant problems – for example is it worth dropping everything just to open a restaurant, as well as everyday dilemmas – can a supermarket wine be good – and cultural recommendations, like films that every food lover should know. By doing so, they show that good food is also a great starting point for a conversation on any topic.

It is a well-known fact that the best conversations during parties happen in the kitchen, but culinary podcasts from Wrocław aren't the only one that touch upon topics related to culture and lifestyle. Agata and Kuba talk about everything that is important in culture and everyday life from a woman's and man's perspective in **Popkulturaowa międzymiastowa** [Pop culture long dis-

tance]. According to themselves, “they meet on the airwaves between Warsaw and Wrocław” to recommend local places and talk about cultural news from less obvious corners. If you want to listen about living a good life in harmony with yourself and nature, you need to give **Mysli zebrane** [The Gathered thoughts] by Marta Gutsche and Katarzyna Kwiecień a try. The authors show how you can make a couple of simple choices to live more consciously and how you can deal with the hardships and oddities of everyday life – whether it's energy vampires or fall fashion – while keeping your peace of mind. Another podcast **power couple** is made up of writer Natalia Szagdaj and musician Jacek Gutowski. Their format **To nie jest amerykański film** [This is not an American movie] takes listeners into the criminal reality of post-war and contemporary Wrocław. The guests, always directly related to the crime mystery discussed in a given episode, add liveliness and flavour to the conversations. Another Wrocław-based podcaster with extraordinary energy – **Lejdi Zgaga** – combines the tragic and comic aspects of mundane everyday life in an engaging show. Her notes from a single life include not only funny tales of successive Tinder dates, but also reflections on relationships, society and the psychological aspects of human relationships.

If you are looking for conversations featuring scholarly knowledge, it's worth listening to podcasts produced by students and academics. Those hungry for popular culture discussed from a critical perspective will enjoy the new show – **K! Kultura, krytyka, kulturoznawstwo** hosted by cultural studies students at the University of Wrocław. Another recent addition to the podcast map is **Historie do usłyszenia: Wrocław ODNowa 1945 i potem** hosted by students of history in the public space at the University of Wrocław, sometimes joined by academics. In subsequent episodes they tell what life was like in post-war Wrocław, revealing urban legends and mysteries. Future architects from the Wrocław University of Technology, who are active in the Humanisation of the Urban Environment Research Group have also started their

own podcast. In **Poczuj architekturę** [Feel the architecture] they focus on our relationship with the urban fabric and how they shape each other.

Of course, we can't forget about podcasts created by city institutions that deal with the broadly defined animation of cultural and social life in Wrocław on a daily basis. The **Rozmowy o... work life balance** [Conversation on... work life balance] podcast by Cultural Practitioners is about various aspects of culture explored in the course of conversations with activists and ecologists – always on a lookout for new paths of development. The Center for Social Development has a podcast entitled **Wrozwoju**, in which experts help resolve parenting issues – how to plan a vacation with a child, prepare them for the school year, or talk to them about sexuality. Jacek Sterczewski's **Lokacje** broadcast on LUZ Academic Radio, is an urban podcast – he invites people from Wrocław who create unique places on the city map, make already existing places more accessible and change the reputation of places with a bad reputation. The latter space is also home to **Radio Nadodrze**, which presents musical, film and audio walks around Nadodrze, which is famous as an artistic and dangerous district.

Will 2021 be the year of podcasts? I'm sure of it. The multitude of titles produced in and about Wrocław shows that despite the difficult cultural and social situation caused by the pandemic, the city and its residents actively engage in a dialogue about what is important to them. So let's listen!

Collected by: Nina Pańiewska

NH nowe
horyzonty vod

też powinniście
to zobaczyć

fot. *Parasite*

Tyle filmów online, że nie wiesz, co wybrać?
Sprawdź ofertę platformy Nowe Horyzonty VOD.
Tutaj każdy film to dobry wybór.

dostęp do 15 filmów za 49 zł
oferta dotyczy wybranych tytułów

więcej informacji na
nowehoryzonty.pl/vod

stowarzyszenie
nowe horyzonty

O DRUKARNI, co w trzy dni książkę stworzyła

Jest takie miejsce na Nadodrze, w którym niemożliwe staje się możliwe – w Drukarni przy Otwartej 12 w jeden weekend z niczego powstała książka. Jej twórcami są kilkuosobowe zespoły studentów: autor(ka), redaktor(ka), typograf(ka), ilustrator(ka), spod których rąk wyszły „Nadodrzańskie bajki”. O tym prawdziwym Storygeddonie opowiada nam Maciej Zarański, pod którego czujnym okiem materializuje się owo wyzwanie wydawnicze.

Czy trzy dni to wystarczająca ilość czasu na powstanie książki?

Myślę, że tak – wystarczą dobre chęci, odpowiednia organizacja i podejście „można to zrobić”. Oczywiście osoby, które zdają sobie sprawę ze złożoności procesu wydawniczego, mogą temu zaprzeczyć i kwestionować moje podejście, ale Storygeddon nie jest zwyczajnym procesem. Jak sama nazwa wskazuje, jest on nacechowany dużym wysiłkiem

i emocjami, które w tym przypadku są skondensowane w trzydniowym wyścigu. Dla ekipy organizującej wydarzenie nawet dłuższym, bo trwającym aż do zakończenia wydruku pierwszej partii składek, zszytciu ich i sklejeniu z okładką, która – również w ramach weekendu – drukowana jest tradycyjną metodą przy użyciu ruchomych, zabytkowych czcionek. Publikację w całości tworzymy na sprzęcie, który stoi w Drukarni, a więc w większości starszym od uczestników, co jest dla mnie osobiście wyzwaniem drukarsko-introligatorskim. Maszyny lubią mieć fochy, a to uruchamia wysokie obroty naszej kreatywności.

Dlaczego wybrał Pan akurat taką formę promocji self-publishingu?

Wrocław w obszarze literatury jest postrzegany przez pryzmat nazwisk wielkich autorów takich jak przykładowo Marek Krajewski czy Olga Tokarczuk. Z obiema tymi postaciami miałem przyjemność się poznać i z nadzieją czekam na obiecaną wizytę w moich skromnych progach. Ja jestem self-publisherem. Debiutowałem w 2017 roku thrillerem „Powrót Sowy” i wydaje mi się, że znam przekrój problemów, z którymi spotykają się autorzy próbujący wydać swoje dzieła. Dlatego w Fundacji Klub Innowatora, dla której Drukarnia przy ulicy Otwartej 12 jest fundamentem działań, staram się stworzyć – na miarę sił i środków – warunki promocyjne i rozwojowe dla autorów, ilustratorów, redaktorów i typografów, którzy są częścią procesu wydawniczego. W tym przypadku self-publishingu.

Storygeddon, w czasie którego jednocześnie pracuje kilkanaście grup złożonych z przedstawicieli tych czterech dziedzin, to wyzwanie. Daje możliwość sprawdzenia się i w efekcie uzyskania swojej pierwszej książki. Nabrania wiatru w żagle. Proszę mi wierzyć – w całej tej historii nie ma nic przyjemniejszego niż zobaczenie radości w oczach i uśmiechu wychodzącego poza maseczkę, kiedy uczestnik odbiera swój autorski egzemplarz. Mam nadzieję, że dzięki takiemu podejściu udaje mi się rozpalic nie tylko ambicje do dalszej pracy. Każde z opowiadań opatrzone jest fiszką informującą o roli poszczegól-

nych osób biorących udział w tym wyścigu, każdy więc bierze pełną odpowiedzialność za swoją część pracy. Jest to dobry punkt wyjścia do rozpoczęcia dalszej pracy nad swoim warszatem.

Kto wybiera temat i dlaczego tym razem były to nadodrzańskie bajki?

Jestem to ja i sam także staję ramię w ramię z autorami – zgodnie z harmonogramem zaczynam pisać swoje opowiadanie w piątek, mimo że temat znam trochę wcześniej niż inni uczestnicy (ale nawał obowiązków organizatora skutecznie wyrównuje pozorny dystans). W tym roku do ostatniej chwili wahałem się pomiędzy romansem, kryminałem a komedią. Stwierdziłem jednak, że w tej edycji warto byłoby zrobić coś dla dzieci. Sam jestem ojcem i widzę, jak ciężko dzieciom dostosować się do warunków pandemii. Postanowiłem więc, że stworzymy wyjątkową książkę, która pozwoli im choć na chwilę oderwać się od rzeczywistości. A bajki są nadodrzańskie, ponieważ Storygeddon traktuję również w kategoriach promocji wrocławskiego Nadodrze. Miejsca, które przyjęło mnie naprawdę dobrze, więc to taki mój wkład w próbę stworzenia z tej dzielnicy miejsca artystyczno-rzemieślniczego. W Drukarni udaje mi się szczęśliwie połączyć te dwie dziedziny.

Czym ta odsłona Storygeddonu różniła się spośród wcześniejszej edycji?

Do drugiej edycji zgłosiło się siedemnastu autorów (w pierwszej było ich dziewięciu), z czego po ogłoszeniu tematu zostało tylko czternastu. Mieliśmy o wiele mniej ilustratorów, redaktorów i typografów, ale część z nich szczęśliwie przyjęła pracę w kilku zespołach. Dzięki temu skończyliśmy publikację zawierającą czternaście wyjątkowych bajek, których akcja rozgrywa się na Nadodrze. To rekordowa do tej pory ilość, która przysporzyła nam wiele nieoczekiwanych zwrotów akcji, zwłaszcza w końcowym procesie. Ze względu na wyjątkowego odbiorcę zmieniliśmy format książki z kieszonkowego do A5, a rozmiar kroju pisma powiększyliśmy do 12, a czasami 14 punktów po to, by

nie tylko dzieci nie miały problemu z czytaniem, ale również rodzice czy dziadkowie mogli odczytać tekst nawet bez okularów. Zamieszczone ilustracje pozwalają na własną inwencję twórczą i mam nadzieję, że dzieciaki wyżyją się i pokolorują strony według swojego uznania. Ale to nie koniec wciągnięcia najmłodszych do współtworzenia książki: nie dość, że mogą zaprojektować swoją okładkę (tak jak już zrobiła to moja córka), to jeszcze mogą stać się jednym z autorów. Ostatnia, piętnasta bajka to puste strony (z miejscem na tytuł i nazwisko autora), które mogą być wypełnione zupełnie nową historią, napisaną przez debiutujących, nieletnich self-publisherów w zaciszu domowym.

Co okazuje się największym wyzwaniem dla zespołów projektowych? Czy członkowie się wcześniej znają?

Zdecydowanie jest to czas i komunikacja. Członkowie zespołów nie znają się wcześniej (chyba że zgłoszą chęć współpracy ze swoimi znajomymi, którzy również wypełnili ankietę). W podstawowej wersji Storygeddonu uczestnicy mieli poznać się osobiście w czasie zorganizowanego spotkania. Niestety obostrzenia pandemiczne pozbawiły nas bezpośredniego kontaktu, ale i z tym sobie radzimy. Szczercze mówiąc to właśnie ze względu na pandemię postanowiłem pokazać, że nawet w tak ciężkich warunkach można stworzyć książkę. Obecnie jest tyle narzędzi do komunikacji, że uczestnicy dobierają je sobie według własnych kryteriów. Mimo to komunikacja jest najważniejsza. Przygotowujemy „instrukcję obsługi”, w której będziemy akcentować poszczególne procesy, ale stawiam na własną inicjatywę uczestników. Nie chcę robić typowego tutorialu – to trochę mija się z celem. Chcę, żeby w trakcie procesu uczestnicy sami poszukiwali rozwiązań i sięgali głęboko do wnętrza swojego potencjału. To pewnego rodzaju *boot camp*, w którym trzeba aktywnie poszukiwać rozwiązań. Nie znaczy to, że uczestnicy Storygeddonu są pozostawieni sami sobie – wspieramy ich, odpowiadając na pytania zadawane drogą mailową oraz specjalnie dla nich stworzyliśmy *hotline*. Dodatkowo w tym roku praktykanci relacjonowali na żywo proces tworzenia książki.

A skąd – według Pana – tak duże zainteresowanie tego typu projektem wśród studentów? Czy tylko oni są uczestnikami Storygeddonu?

Pierwsza edycja skierowana była do uczelni, z których przyjmuję najwięcej praktykantów, czyli Uniwersytetu Wrocławskiego i SWPS. Nie ukrywam, że ścisła współpraca z wykładowcami pozwala na zmniejszenie ryzyka „ucieczki” przed wyzwaniem. Druga edycja miała bardziej otwarty charakter. Nabór był ogólnopolski, stąd też prawdopodobnie utrata trójki autorów, ale i pozyskanie jednej, która swoją historię tworzyła, będąc... w Islandii. Brak wstępnej selekcji może wydawać się ryzykowny. Oczywiście wszyscy chcemy, aby finalny produkt był jak najlepszy, ale to w różnorodności podejść do tematu tkwi siła Storygeddonu. Chcę, żeby gotowa książka, którą czytelnik bierze do ręki, była jak znana sentencja z filmu „Forrest Gump”, którą można by sparafrazować: Storygeddon jest jak pudełko czekoladek – nigdy nie wiesz, na co trafisz.

Do trzeciej edycji w blokach czeka już kilkadziesiąt osób, co z jednej strony bardzo mi schlebia, z drugiej zaś pozwala mi poczuć organizacyjną adrenalinę na długo przed ogłoszeniem naboru i stawia zupełnie nowe wyzwania. Staram się, aby każde następne wydanie było nową próbą sił dla wszystkich, a jednocześnie wносиło nowe rozwiązania wydawnicze. Innowacyjne. Zgodnie z nazwą fundacji, która innowacje postrzega jako połączenie tradycji i nowoczesności.

Rozmawiała:
Magdalena Klich-Kozłowska

A PRINTING HOUSE that made a book in three days

There is a place in Nadodrze district where the impossible becomes possible – Drukarnia at Otwarta 12 created a book out of nothing over a weekend. It was all made by a team of a few students – author, editor, typographer, and illustrator, and their work was titled *Nadodrzańskie bajki [Nadodrze Fairy Tales]*. Maciej Zarański, who supervises the progress of this publishing challenge, tells us the story of this Storygeddon.

Is three days enough time to create a book?

I think so – all it takes is good intentions, proper organisation and a “can do” attitude. Of course, people who are aware of the complexity of the publishing process may be wary about this and even question my approach, but Storygeddon is no ordinary process. As the name suggests, it is characterised by great effort and emotions, which in this case are condensed into a three-day race; however, for the team that organises this event, this is even longer – it takes until the first batch of pages is being printed, bound together and glued to the cover, which – during the very same weekend – is printed using a traditional method with movable vintage fonts. The entire publication is made using the equipment that is already installed in the Drukarnia, which in many cases is older than the participants, which makes it a true printing and bookbinding challenge. Machines have their humours, too, and that kicks creativity into high gear.

Why did you choose this form to promote self-publishing?

In the field of literature, Wrocław is seen through the prism of the names of great authors, such as Marek Krajewski or Olga Tokarczuk. I have had the pleasure of meeting both of them and I look forward to their promised visits. I’m a self-publisher. My first book *Powrót Sowy* was released in 2017 and I believe that I know the majority of the problems

authors face when trying to get their works published. That is why, at Klub Innowatora Foundation, which is based in the Drukarnia at Otwartą 12, I am doing my best to foster the right conditions for the authors, illustrators, editors and typographers – who are all part of the publishing process – to self-promote and grow. In this case, this is all about self-publishing.

Storygeddon, which brings together more than a dozen groups made up of representatives of these four disciplines working simultaneously, is a challenge. It gives them the opportunity to test themselves and – as a result – publish their first book, catch some wind in their sails. Believe me – there is nothing more enjoyable in this whole story than seeing the joy in their eyes and see how they are smiling under their masks, when they pick up their copy. I hope that with this approach I can spark more than just ambition to keep working. Each story is accompanied by a fiche detailing the role of each person involved in the race, so everyone takes full responsibility for their part of the work. This is a good starting point for them to begin working further on their craft.

Who chooses the theme of the race? Why Nadodrze fairy tales?

That would be me! And I also work hand in hand with the authors – in line with the schedule, I start writing my story on Friday, even though I know the topic a little earlier than the other participants. Even though I know the theme a bit earlier, the tons of duties I have effectively serve as a handicap. This year I kept trying to decide between romance, crime and comedy until the last minute; however, I finally came to the conclusion that this edition would be cool if we did something for the kids. I'm a father myself and I see how hard it is for children to adjust to the new life during the pandemic. Which is why I decided to create a unique book that would allow them to get away from reality, at least for a while. And the fairy tales are from Nadodrze, because for me Storygeddon is also about promoting this district – the place that has welcomed me, which is why I do my best to change this neighbourhood into a place for artists and craftspeople. At the Drukarnia, I manage to combine these two areas.

What made this edition stand out from the previous one?

Seventeen authors decided to join the second edition – we had only 9 in the first one – of which only 14 remained after the theme was announced. We had far fewer illustrators, editors and typographers, but some of them were happy to work with several teams. As a result, we have completed a publication

containing fourteen unique fairy tales set in the Nadodrze region. That's a new record – and a source of many unexpected twists and turns, especially in the final process. Because of the unique audience we changed the format of the book from pocket format to A5, while the typeface size was increased to 12 and sometimes 14 points – all so that not only children, but also parents or grandparents could read the text even without glasses. The included illustrations are supposed to spur creativity – and I hope kids will colour the pages as they see fit. But that's not the end of involving the youngest readers in co-creating the book – not only can they design their own cover (as my daughter has already done), but they can also become one of the authors. The final 15th tale consists of a number of blank pages with space for the title and author's name that can be filled with a brand new story, written by new young self-publishers in the privacy of their homes.

What is proving to be the biggest challenge for project teams? Do the members know each other beforehand?

Time and communication. The team members do not know each other beforehand, unless they work with their friends who also completed the survey. In the basic version of Storygeddon, participants were supposed to get to know each other in person dur-

ing a meeting. Unfortunately, pandemic restrictions made meeting in person impossible, but we have found a way around this as well. To be honest, it was the pandemic that made me decide to show that you can make a book in any circumstances. These days, there are so many tools for communication that participants choose them according to their own criteria; still, communication is paramount. We are currently working on an instruction manual of sorts, in which we are going to detail particular processes, but I rely on the participants' own initiative. I do not want to make a typical tutorial – it kind of misses the point. Throughout the process, I want the participants to look for solutions on their own and take advantage of their full potential. It's a kind of boot camp, where they have to actively look for solutions. This does not mean that Storygeddon participants are left to their own devices – we support them by answering questions via email and have set up a hotline for them. In addition, this year they reported live on the process of creating the book.

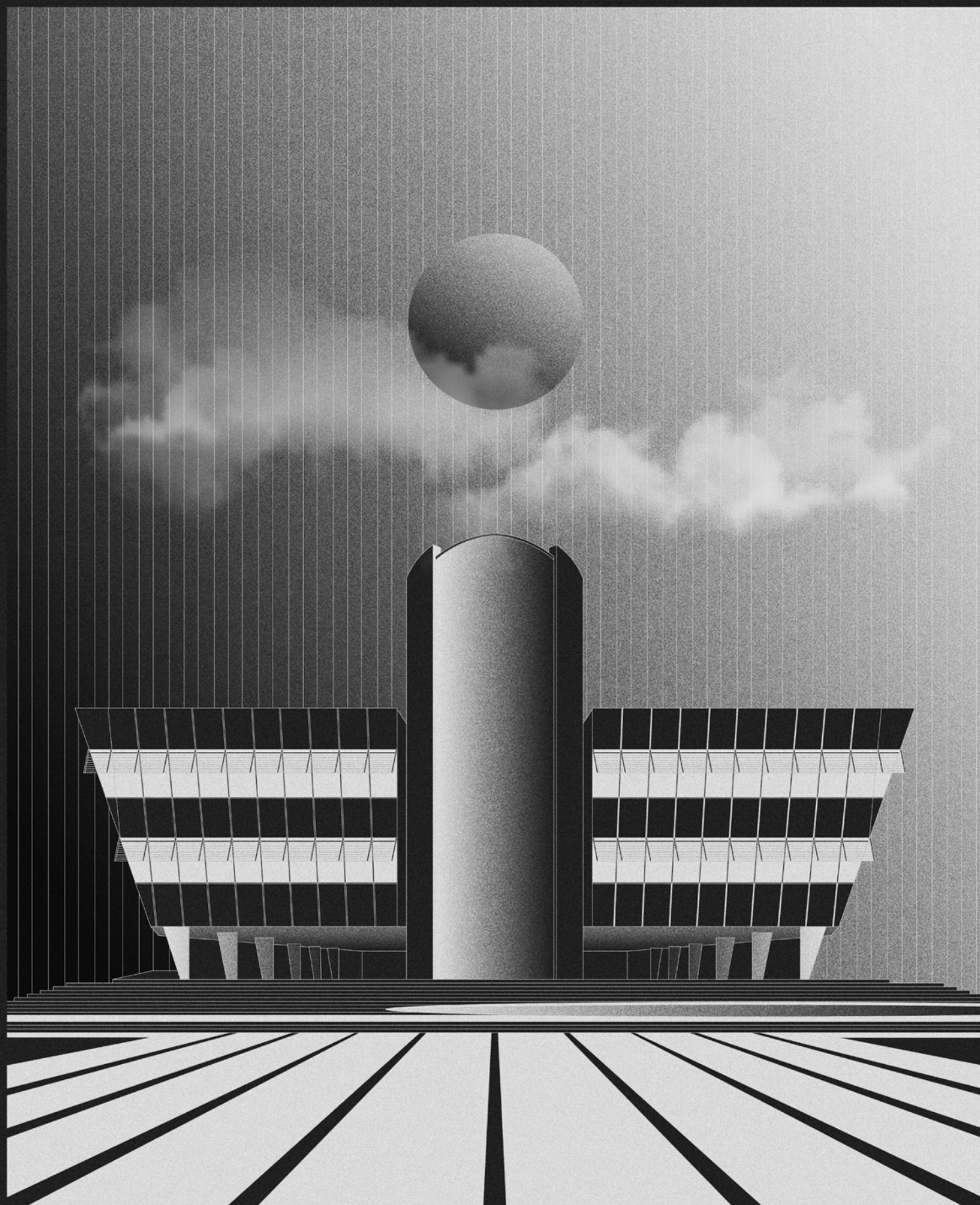
Why do you think there is so much interest in this project among students? Are they the only participants in Storygeddon?

The first edition was aimed at universities, which are the source of the biggest number of interns – the University of Wrocław and the SWPS University of Social Sciences and Humanities. I make no secret of the fact that working closely with professors helps reduce the risk of running away from the challenge. The second edition had a more open character. The recruitment was nationwide, which is probably what caused us to lose three authors, but we also had one who wrote her story while... in Iceland. The lack of initial selection may seem risky. Of course we all want the final product to be the best it can be, but the strength of Storygeddon lies in diversity of approaches. I want the finished book picked up by the reader to be illustrated by the famous line from *Forrest Gump* – it's like a box of chocolates. You never know what you're gonna get.

There are already several dozen people waiting and itching for the third edition, which is flattering on the one hand, and on the other, it lets me feel the adrenaline pumping long before I even announced the call for teams, while posing completely new challenges. I try to make sure that each successive edition is a new test for everybody involved, all while promoting new publishing solutions. It needs to be innovative – in keeping with the foundation's name, which sees innovation as a combination of tradition and modernity.

Interviewer:
Magdalena Klich-Kozłowska

DOLMED

Wrocław, Legnicka. Futurystyczny, Modernistyczny, Lewitujący nad chodnikiem. Czterokondygnacyjny. Odwrócony ostrosłup zderzony z walcem... To Dolmed. Wzniesiony w latach 1974-1977 przez Wrocławskie Przedsiębiorstwo Budownictwa Przemysłowego wg. proj. Anny i Jerzego Tarnawskich. Od La Defense w Paryżu do Wrocławia. Bohater scenarii science fiction polsko-radzieckiego filmu fantastyczno-naukowego na podstawie opowiadania Stanisława Lema Rozprawa. Budynek o konstrukcji szkieletowej. Cofnięta pierwsza kondygnacja z rzędem filarów, kontynuujących stożkowaty kształt bryły. Przeszklony. Rzut parteru możliwie uwolniony, mieści jednoprzestrzenny hol z szatniami i wachlarzowymi schodami. Szyb windy został wyprowadzony na zewnątrz i umieszczony w bryle ściętego walca. Elewacja zewnętrzna stożka zaprojektowana jest w formie ścian osłonowych z metalu i szkła, układających się w formę naprzemiennych pasów przeziernych i pełnych, te pierwsze z lamelowymi daszkami. Bryła umieszczona centralnie na placu, względem którego pozostaje wzniesiona o kilka stopni. Teren przed obiektem podkreślał dynamiczny charakter Dolmedu, w ostatnich latach przebudowany na parking. Obecnie w budynku mieści się prywatna przychodnia. Niech pierwszy rzuci kamieniem ten wrocławianin, który nigdy nie był tu u lekarza. Dobro Kultury Współczesnej wg. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Wrocławia. Na forach często traktowany w sposób prześmiewczy, bo w końcu kto chciałby dostać kartkę z Wrocławia na której Dolmed jawi się jako architektoniczna ikona miasta? Odważnie.

Futurystyczny. Modernistyczny. Lewitujący nad chodnikiem. Przeszkłony. Czterokondygnacyjny. Odwrócony ostrosłup zderzony z walcem. To Dolmed. Nowoczesne centrum diagnostyczne wzniesione zostało w latach 1974–1977 przy ulicy Legnickiej przez Wrocławskie Przedsiębiorstwo Budownictwa Przemysłowego według projektu Anny i Jerzego Tarnawskich, którzy zbierali swoje inspiracje projektowe podczas podróży do Japonii. To iście międzynarodowy projekt: stylistycznie można znaleźć nawiązania do mocnych form paryskiego La Défense, spotkałam się też z porównaniem Dolmedu do niezrealizowanego projektu Oscara Niemeyera Muzeum Sztuki Współczesnej w Caracas z 1955 roku, co tylko potwierdza, że budynek ten to przedstawiciel gatunku nowego, modernistycznego, powojennego, odważnego Wrocławia.

Reprezentuje konstrukcję szkieletową. Cofnięto pierwszą kondygnację z rzędem filarów kontynuujących stożkowaty kształt bryły. Rzut parteru został możliwie uwolniony, mieścił jednoprzestrzenny hol z szatniami i wachlarzowymi schodami, prowadzącymi na wyższe kondygnacje. Szyb windy wyprowadzono na zewnątrz i umieszczono w bryle ściętego walca. Elewacja zewnętrzna stożka zaprojektowana jest w formie ścian osłonowych z metalu i szkła, układających się w formę naprzemiennych pasów przeziernych i pełnych; te pierwsze mają lamelowe daszki. Pasowa kompozycja elewacji nawiązuje do wcześniejszego dzieła państwa Tarnawskich – do budynku ZETO zlokalizowanego przy ul. Ofiar Oświęcimskich.

Nowoczesną formę Dolmedu dostrzegli scenografowie filmu fantastyczno-naukowego „Test pilota Pirxa” zrealizowanego na podstawie opowiadania Stanisława Lema „Rozprawa” w latach 70. Głównym bohaterem tej polsko-radzieckiej produkcji jest robot humanoidalny – nieliniowiec skończony – który zostaje ożywiony przy centralnym komputerze Dolmedu właśnie. Ponadto film sugeruje, że produkcja robota odbywała się w podziemnych laboratoriach budynku, a to ze względu na scenę wyjazdu eskorty z humanoidem, która rozgrywa się przy fasadzie.

Sam plac przed obiektem – choć niestety w ostatnich latach został przekształcony w jednopiętrowy parking samochodowy – również został zaprojektowany z dbałością o podkreślenie dynamicznego charakteru budynku i o detale małej architektury, jak np. ceramiczna fontanna z rzeźbami Jerzego Boronia (1978). We wnętrzach budynku znajdowały się przede wszystkim przytulne i wygodne elementy wyposażenia jak dywany i drewno. Na uwagę zasługują również znajdujące się tam obecnie, wiekowe i zarazem wielkogabarytowe rośliny zielone. Przy projekcie wnętrza Dolmedu pracował m.in. twórca kultowego fotela typu 366 – Józef Chierowski.

Początkowo prowadzono tu badania przesiewowe dla zakładów pracy (budowano go jako Dolnośląskie Centrum Diagnostyki Medycznej), obecnie to największa we Wrocławiu i na Dolnym Śląsku wielospecjalistyczna instytucja leczenia otwartego. Jedno z dóbr kultury współczesnej według „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Wrocławia”. Niech pierwszy rzuci kamieniem ten wrocławianin, który nigdy nie był tu u lekarza. Na forach budynek często traktowany jest w sposób prześmiewczy, bo w końcu kto chciałby dostać pocztówkę z Wrocławia, na której Dolmed jawi się jako architektoniczna ikona miasta (pytanie zaczerpnięte z jednego z forów fotograficznych)?

Dolmed – przez jednych uważany za odważną bryłę pierwszych powojennych absolwentów wrocławskiego Wydziału Architektury, przez innych wyśmiewany za nieudane, wręcz pozbawione krytycznego myślenia remonty i niszczenie początkowych założeń projektowych. A pan/i co myśli?

Futuristic. Modernist. Levitating over the sidewalk. Glazed. Four-storey. An inverted pyramid collided with a cylinder. It's Dolmed. The modern diagnostic centre was built in 1974–1977 on Legnicka Street by Wrocławskie Przedsiębiorstwo Budownictwa Przemysłowego [Wrocław Industrial Construction Company] according to a design by Anna and Jerzy Tarnawski, which was based on inspirations from their trips to Japan. It is a truly international project, with style referring to the strong forms of La Défense in Paris – I also came across a comparison between Dolmed and Oscar Niemeyer's design of the Museum of Contemporary Art in Caracas from 1955, which never came into fruition... This only confirms that the building represents a new genre of bold, Modernist and post-war Wrocław.

The building is based on a frame structure. The first storey with a row of pillars that carry on with the conical shape of the structure is slightly withdrawn. The ground floor plan has been opened as much as possible to accommodate a single-space hallway with cloakrooms and a fan staircase leading to the upper floors. The lift shaft was installed outside and embedded in the shape of a truncated cylinder. The external façade of the cone is designed in the form of curtain walls of metal and glass, arranged in the form of alternating transparent and solid strips – the former additionally equipped with slatted roofs. The striped layout of the façade refers to an earlier work of the Tarnawskis – the ZETO building located on Ofiar Oświęcimskich Street.

The modern form and shape of Dolmed was noticed by set designers of the science-fiction film *Inquest of Pilot Pirx* based on Stanisław Lem's short story *The Inquest*, which was made in the 1970s. The main protagonist of this Polish-Soviet production is a humanoid robot – finite nonlinear – who is brought to life by Dolmed's central computer. Furthermore, the film suggests that the production of the robot took place in the building's underground laboratories – we can see this in a scene where the humanoid is escorted out by the façade.

The square in front of the building, which was unfortunately recently transformed into a single-storey car park, was also designed in a way that emphasised the dynamic character of the building and featured small architectural details, such as the ceramic fountain with sculptures by Jerzy Boronia (1978). The interiors of the building were mostly furnished with cosy and comfortable elements, such as carpets and wood, as well as large plants, which grew to see old age and still can be found inside. The interiors of Dolmed were designed by the creator of the legendary Type 366 armchair – Józef Chierowski, among others.

Initially, Dolmed carried out screening tests for workplaces – it was originally built as the Lower Silesian Medical Diagnostics Centre. These days, it serves as the largest clinic in Wrocław and Lower Silesia. What is more, the building was included on a list of modern culture heritage in the *Study of land use conditions and directions in Wrocław*. Let the one who has never been to a doctor at Dolmed cast the first stone. In discussions, the building is often lambasted for its form – people keep asking if there is anybody who would like to get a postcard from Wrocław, where Dolmed appears as an architectural icon of the city. And this, by the way, is an actual question asked on a certain photo forum...

Dolmed – some consider it a bold structure designed by the first post-war graduates of the Wrocław Faculty of Architecture, others ridicule it as a result of unsuccessful renovations carried out without any consideration and destruction of initial design assumptions. What do you think?

CZARNY WROCŁAW BLACK WROCŁAW

Joanna Plizga

architektka, ilustratorka i plakacistka. Rysuje we Wrocławiu. #CzarnyWrocław to jej autorska seria czarno-białych plakatów ilustrujących i omawiających ważnych reprezentantów wrocławskiej architektury.

architect, illustrator and poster designer, who draws in Wrocław. #BlackWrocław is her original series of black and white posters illustrating and discussing important representatives of Wrocław's architecture

 [JoannaPlizga](#)

 [joannaplizga](#)

Plakaty autorki dostępne są stacjonarnie we Wrocławiu
📍 Projekt Rośliny, ul. Świętokrzyska 40b
lub w sklepie internetowym [Pakamera](#).

The author's posters are available in Wrocław
📍 Projekt Rośliny, Świętokrzyska 40b
or in [Pakamera](#) online store.

WRO SOUND.

16-17.07.2021

urban jungle

plac przed Impartem

more
info soon!

www.wrosound.com

Strefa
Kultury
Wrocław

Wrocław
miasto spotkań

5 pytań do:

MARKA PUCHAŁY

Chcemy miejsca, w którym sztuka i artyści cieszyć będą się zaufaniem oraz wolnością wypowiedzi i eksperymentowania – piszą o swej inicjatywie założyciele galerii 66P. O tej „subiektywnej instytucji kultury” działającej od początku roku w dawnej piekarni na Kępie Mieszczańskiej rozmawiamy z Markiem Puchałą – twórcą jej programu.

1. O 66P piszecie, że jest to miejsce będące „trzecią drogą” między publicznymi instytucjami artystycznymi i komercyjnymi galeriami sztuki. Na czym polega ta odrębność?

Pole sztuki jest zorganizowane przez te właśnie dwa modele. Instytucje publiczne w centrum stawiają swojego odbiorcę, widza, czytelnika, użytkownika sztuki. Działają na rzecz budowania hierarchii zjawisk, utrwalania obrazu kultury, porządkowania i komentowania go. W tym sensie oczywiście zajmują się artystami – jednak jako treścią, którą adresują do różnych segmentów publiczności, by mogła powstawać kultura. Z drugiej strony scenę artystyczną determinuje rynek sztuki i działające na nim podmioty. Ich rola jest bardzo ważna, bo obecnie to głównie one zapewniają artystom dochody. One jednak również skupiają się na swoich klientach, kolekcjonerach, mecenasach, którymi często są również instytucje publiczne. Sześć Sześć Pe jest dla artystów i twórców. To ma być miejsce swobodnego eksperymentowania z naciskiem na zmienianie świata w sensownym kierunku.

2. Jakie są podstawowe założenia, które przyświecają realizowanemu w galerii programowi?

Sześć Sześć Pe to miejsce stworzone przez artystkę i artystów dla artystek i artystów. Dlatego przeobraża się i zmienia w zależności od ich pomysłów i potrzeb. To się staje jasne, kiedy doda się, że inicjatorką i członkinią naszego zespołu jest Renata Micherda-Jarodzka, a my działamy w jej prywatnej pracowni, która powstała z myślą o jej współdzieleniu z innymi artystami. Budynek piekarni to całkiem spora przestrzeń w ciekawym otoczeniu – 66P jest częścią nowego ważnego miejskiego centrum sztuki. Chcemy pracować z artystkami i artystami, których myślenie przekracza granice opisanego sztuki. Wolimy, żeby mówiono o 66P jako o pracowni, przestrzeni niż galerii, bo nie zawsze galerią będziemy.

3. Współpraca z twórcami już na etapie procesu jest więc dla was szczególnie ważna?

Tak jest, i to nie tylko artystkami i artystami. Interesują nas też kuratorki i kuratorzy jako ich naturalni sprzymierzeńcy i partnerzy. Model działania Sześć Sześć Pe jest taki, że każdy z zaproszonych przez nas gości wiąże się z nami na jakiś czas. Czasem dłuższy, czasem krótszy, po to, by nawiązać relacje z miejscem, poznać ludzi, zbudować swoją wypowiedź. Za nami rezydencja Ewy Ciepielewskiej, która zrealizowała mural na naszej schodowej klatce chrzestnej nr 66 i pokazała wystawę „Wisła wpada do Odry”. Za nami także wystawa „Gate”, w której Renata Micherda-Jarodzka z Mirkiem Chudym przedstawili proces żmudnej rewitalizacji zrujnowanego budynku piekarni i przekształcenia go w przyszłościowe centrum sztuki. Ta swoista, dwuletnia rezydencja zaowocowała wyposażeniem budynku w liczne dzieła sztuki wspomnianego duetu, oraz zaproszeniem Jurka Kosałki do wykonania muralu „Polska żółć”.

4. 66P powstało już w trakcie trwania pandemii i związanej z nią niepewności wpisanej obecnie w działalność kulturalną. Czy wpłynęło to w jakiś sposób na wasz pomysł na galerię i jej funkcjonowanie?

Pandemia jest czymś, czego chyba wszyscy mogliśmy się spodziewać. Jest naturalną konsekwencją braku myślenia o naszych relacjach z pozaludzkim albo nie-ludzkim światem. Niepewność, której teraz wszyscy doświadczamy jest szansą, że nie zapomnimy o wywołanych przez nas problemach zaraz po zakończeniu akcji szczepień. Tworząc miejsce, myśleliśmy o odpowiedzialności naszej i artystów za to, czego dowiadujemy się o świecie w przestrzeni publicznej, a czego w niej brakuje. Oczywiście także o narzędziach, które uwzględniły trwały konieczność dystansu społecznego. Póki co są one dalece niewystarczające, ale ciągle się uczymy, jak podtrzymać uwagę i wyjść poza schemat. Myślę, że ograniczona przez pandemię publiczność daje też szansę nam jako zespołowi na poświęcenie uwagi każdemu, kto nas odwiedza. Bezpośredni kontakt i poświęcony czas pozwala w sposób nieporównywalny skrócić dystans pomiędzy dziełem a widzem.

5. Jakie wystawy zobaczyć będzie można w najbliższych miesiącach na Kępie Mieszczańskiej?

Trwa ciągle wystawa i rezydencja Bezimiennego. To projekt wrocławskiego trio malarskiego, które rok temu postanowiło rzucić wyzwanie systemowi sztuki i wystąpiło z serią anonimowo malowanych obrazów sygnowanych imieniem bohatera gry „Gothic”. Eksperyment pokazał nie tylko przewidywalne efekty, czyli np. to, jak mocno widzialność artystów powiązana jest z pozycjonowaniem instytucji i osobowości, które ich uwiarygodniają, ale też głód nowych zjawisk i wyrazistych wypowiedzi. W najbliższych tygodniach pokażemy mini-dokument o autorach projektu Bezimienny, którzy tworzą wrocławski Kościół Nihilistów. W połowie kwietnia planujemy rozpocząć współpracę z grupą świetnych wrocławskich artystów, którzy dzięki inicjatywie Mariusza Sibili – animatora, scenarzysty i autora – chcą powołać do życia telewizję dla młodego widza. Wśród zaproszonych do udziału w tym pomysle artystów są wspaniałe osobowości wrocławskiej sceny sztuki m.in.: Beata Rojek, Olaf Brzeski, Hubert Pokrandt i wielu innych. O pozostałych planach zadecyduje COVID-19.

5
questions
→ for:

**MAREK
PUCHAŁA**

Marek Puchała, fot. NK

“We are looking for a place where art and artists will enjoy trust, freedom of expression and experimentation”, say the founders of the 66P Gallery about their initiative. We decided to talk with Marek Puchała – the author of the programme of this “subjective cultural institution” operating in a former bakery in Kępa Mieszcząńska since the beginning of the year..

16

1. You claim that 66P offers a third way – one that is between public art institutions and commercial art galleries. What is the difference?

The organisation of the field of art is entirely based on these two models. Public institutions put their viewers, readers, and users of art at the centre of their activities. Their efforts focus on building a hierarchy of phenomena, consolidating the image of culture, introducing some sort of an order and offering their commentary. In this sense, of course, they take care of their artists – to the extent they are associated with their content, which they address to different segments of the audience so that culture can be created. On the other hand, the art scene hinges upon the art market and various players operating within its framework. Their role is very important – these days, they are the main source of income for the artists; however, they also focus on their clients, collectors and patrons – in many cases, these are public institutions as well. 66P is for the artists and authors – it is supposed to be a place of free experimentation with an emphasis on changing the world in a meaningful direction.

2. What are the basic assumptions guiding the gallery programme?

66P is a place created by artists for artists. Thus, it transforms and changes according to their ideas and needs. This becomes clear when one adds that Renata Micherda-Jarodzka is the initiator and member of our team, and we operate in her private studio, which was set up to be shared with other artists. The bakery building is a spacious venue in an interesting neighbourhood – 66P is part of a major new urban arts centre. We would like to work with artists whose thinking crosses the boundaries of art as it is described, and we'd like 66P to be referred to as a studio, a space rather than a gallery – we are not going to always be a gallery.

3. Does this mean that working with creators and authors starting from the process stage is particularly important to you?

Exactly – and not only with them. We are also interested in curators, since they are our natural allies and partners. The operating model of 66P hinges upon the fact that all the guests we invite becomes associated with us for a certain period of time – sometimes longer, sometimes shorter, just to establish a relationship with a place, meet people, build their expression. We've already completed the

4. 66P emerged during the pandemic and the uncertainty, which has become a staple of all cultural activities. Did it affect your idea of the gallery and its operation in any way?

The pandemic is something that I think we should have expected. It is a natural consequence of our ignorance of the relationship with the non-human world. The uncertainty, which became a part of our lives now, makes me hopeful that we will not forget about the problems we have caused as soon as the vaccination campaign is over. While creating this place, we thought about our shared responsibility for what we learn about the world in public space and what is missing from it. This of course includes tools that will take into account the permanent nature of social distancing rules. They are far from enough thus far, but we are still learning how to sustain attention and break the mould. I think the limited number of viewers also gives us an opportunity to pay closer attention to every person who pays us a visit. Direct contact and devoting time make it possible to shorten the distance between the work and the viewer in an incomparable manner.

5. What exhibitions are you going to offer in Kępa Mieszcząńska in the coming months?

The exhibition and the residency of the Bezimienny is still going on – it is a project by a painting trio from Wrocław, who decided to challenge the art system a year ago with a series of anonymous paintings signed with the name of the protagonist of the *Gothic* video game. The experiment resulted in some predictable effects – for example helped us showcase how tightly the visibility of artists is linked to the positioning of institutions and figures that make them credible, but also the hunger for new phenomena and expressive statements. In the coming weeks we will release a mini-documentary about the authors of the Bezimienny project, who form the Wrocław-based *Church of Nihilists* off-space. In mid-April we are planning to launch our cooperation with a group of great artists from Wrocław, who – thanks to the initiative of Mariusz Sibila, who is an animator, scriptwriter and author – want to bring to life a television for children. The roster of artists invited to take part in the project include some great figures from Wrocław's art scene, including Beata Rojek, Olaf Brzeski, Hubert Pokrandt and many others. Of course, the plans depend on COVID-19.

Interviewer: Kuba Żary

57 JAZZ
NAD ODRA

15—19.09.2021

Zagraj
nad Odrą!

Weź udział
w konkursie na
Indywidualność
Jazzową 2021

i wygraj
25 000 zł

Zgłoszenia do
15.06.2021

Więcej informacji:
jazznadodra.pl

Strefa
Kultury
Wrocław

Wrocław
miasto spotkań

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

instytut muzyki i tańca
■■■■■

DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW MINISTRA KULTURY I DZIEDZICTWA
NARODOWEGO POCZODZĄCYCH Z FUNDUSZU PROMOCJI KULTURY W RAMACH
PROGRAMU „MUZYKA”, REALIZOWANEGO PRZEZ INSTYTUT MUZYKI I TAŃCA.

GDZIE STARE MIESZA SIĘ Z NOWYM

Rozciągające się na południe od dworca głównego PKP oraz linii kolejowej nie należą raczej do najpopularniejszych celów wycieczek i spacerów. A szkoda, bo jak na stare osiedle przystało, posiada ono swoje sekrety i miejsca-perłki. Zanim w maju na Hubach wystartują spacer organizowane w ramach programu Sąsiadujemy, my już teraz – z przewodnikiem Szymonem Maraszewskim – stawiamy tam pierwsze kroki.

WHERE THE OLD AND THE NEW MIX UP

18 Stretching to the south of the Wrocław Main Railway Station and the railway line, the Huby district hardly make for a popular destination for tourists and residents alike. And it is truly a pity, since – like any other old housing estate – there are many hidden gems. Before we set off on walks with the team of the Neighbouring programme in May, we can already take our first steps there thanks to our guide – Szymon Maraszewski.

Zebrał / Collected by: Szymon Maraszewski

01 Z gliny powstały Made of clay

Nazwa Huby brzmi dość intrygująco. Przed wojną osiedle to nazywało się Huben, a jeszcze wcześniej (przed 1744 rokiem) – Lehmgruben, co dosłownie znaczy „kopalnia gliny”, którą to wydobywano metodą odkrywkową. W pustych wyrobiskach zakładano też stawy rybne – ostatnie oczko wodne w okolicy zasypane zostało dopiero w latach 70. w miejscu, gdzie dziś mieści się stacja benzynowa przy ul. Hubskiej. Niemieckie Huben zaś jest liczbą mnogą od słowa „hube”, czyli „łanu”. W średniowieczu była to podstawowa jednostka powierzchni. Skąd wzięła się ulica Gliniana na Gliniankach, można się zatem łatwo domyślić, a co z ulicami Komandorską lub Joannitów? Wieś należała kiedyś do zakonu Joannitów, którego jednostką administracyjną jest tak zwana komandoria (miała ona siedzibę obok Kościoła Bożego Ciała przy ul. Świdnickiej).

The very name of the estate – Huby – might sound quite intriguing. Before the war, the estate was called Huben, and earlier – before 1744 – it bore the name Lehmgruben, or “a clay mine” – and clay was indeed mined there using the open pit method. The empty pits were turned into fish ponds – the last pond in the area was filled up in the 1970s – it was exactly where you can now find a petrol station on Hubska Street. The German name – Huben – on the other hand, is the plural of the word „hube”, which stands for a hide of land – in the Middle Ages it was used as the basic unit of area. Given this knowledge, it should be easy for you to figure out where Gliniana Street in Glinianki came from, but what about Komandorska or Joannitów [ang. Order of Saint John] Streets? The village used to belong to the Sovereign Military Hospitaller Order of Saint John of Jerusalem, and its basic administrative unit was the so-called Commandery.

02

Hubskie genesis The genesis of Huby

Huby wchłonęły w swoje struktury Glinianki na mocy urzędniczego dekretu w 2004 roku. Jednak to Glinianki istniały jako pierwsze – wieś o tej nazwie wzmiankowana jest już w 1346 roku, a do miasta została włączona w roku 1868. Istniejący dziś wiadukt w ciągu ulicy Pułaskiego zbudowano dopiero kilka lat później, co oznacza, że przedtem cały teren był praktycznie odcięty od reszty miasta nasypem kolejowym. Pomiedzy rokiem 1808 (momentem oficjalnego „wyjścia miasta” poza swoje średniowieczne granice) a końcem XIX wieku tereny od Podwala aż do dzisiejszej Wiśniowej i Hallera zabudowano kamienicami. Takie budowy prowadzono także na północnym brzegu Odry, Przedmieściu Oławskim na wschodzie czy Mikołajskim na zachodzie, jednak skala „dzielniczycy południowej” była nieproporcjonalnie większa. O ile na Przedmieściu Oławskim czy Ołbinie spotkać możemy najczęściej biedne kamienice czynszowe, południe było raczej bogatsze i bardziej eleganckie – poza zabudową mieszkaniową powstawały tam monumentalne siedziby państwowych instytucji, jak np. znajdująca się na Hubach siedziba Dyrekcji Kolei we Wrocławiu. Do dziś we wspomnieniach osób podróżujących w tamtych czasach do miasta przeczytać możemy wyrazy zachwytu nad nowoczesnością i rozmachem całego założenia.

By official resolution, the Huby district absorbed Glinianki in 2004. In spite of that decision, Glinianki came first – the first mentions of a village by this name can be found in 1346, and in 1868 it officially became a part of the city. The overpass along Pułaskiego Street was built a couple of years later, which means that before it came to be, the entire area was practically cut off from the rest of the city by the railway bank. Between 1808 – the date when the city officially crossed its medieval borders – and the end of the 19th century, the entire area stretching from Podwale to today's Wiśniowa and Hallera Streets was built up with townhouses. Similar buildings went up along the northern embankments of the Odra River, in Przedmieście Oławskie in the eastern part of the city and in Przedmieście Mikołajskie in the west, but the scale of the so-called southern district was disproportionately larger. While Przedmieście Oławskie and Ołbin tend to feature poor tenement houses, the southern part of the city was far richer and more elegant – in addition to residential buildings, monumental seats of state institutions were erected there, including the Wrocław Railway Management Bureau located in Huby. To this day, you can read the memoirs and journals of people travelling to Breslau, who were in awe of the modern character and the grandeur of the entire establishment.

02

04a

03

Powojenne blizny Post-war scars

Południowa strona miasta podczas oblężenia Wrocławia w 1945 roku stała się areną iście homeryckich zmagañ pomiędzy nacierającymi od południa Sowietami a obrońcami Festung Breslau. Zacięte walki odcisnęły swoje piętno na tkance miejskiej – zniszczone zostały całe osiedla, głównie na zachodzie i południu miasta. Ślady po kulach i odłamkach do dziś znaczą ściany domów, a stara zabudowa jest często chaotycznie przemieszana z budownictwem epoki PRL oraz dzikiego kapitalizmu lat 90. Miliony metrów sześciennych gruzu po wojnie zutyliizowano, zasypując nimi dawne glinianki i piaszki bądź wznosząc górkę, które potem pokryto warstwą ziemi i obsadzono drzewami. Najwyższy punkt osiedla – wzgórze Andersa – jest właśnie takim sztucznym wypiskiem. Warto wejść na jego szczyt, aby spojrzeć na panoramę Hub, aquapark czy zajezdnię tramwajową na Gaju albo... skorzystać z pumptracku – projektu zrealizowanego w ramach Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego.

During the siege of Breslau in 1945, the south side of the city became the scene of an epic battle between the Soviets attacking from the south and the defenders of Festung Breslau. The fierce fighting left its mark on the urban tissue – entire housing estates were turned into ruins, mainly in the western and southern parts of the city. Bullet and shrapnel holes can still be found in the walls of the houses, and the old buildings are often chaotically mixed with the construction of the communist era and the wild capitalism of the 1990s. Millions of cubic metres of debris were disposed of after the war – used to fill in former clay pits and sand pits, as well as to build hills, which were later covered with a layer of dirt and planted with trees. This is how the highest point of the estate – Andersa Hill – came to be. It might be worthwhile to climb it to take a look at the panorama of Huby, the water park and the tram depot in Gaj... or to use the pumptrack, which was built as a project implemented under the Wrocław Civic Budget.

04b

05b

04

Wzniesione, by imponować Built to impress

Na osiedlu istniało kilka ciekawych budynków użyteczności publicznej. Jednym z nich jest słynne Gimnazjum św. Elżbiety – dawniej mieszczące się przy kościele św. Elżbiety obok rynku, później przeniesione do eleganckiego gmachu na dzisiejszej ulicy Dawida (obecnie jest to Instytut Pedagogiki i Psychologii UWr). Nieopodal przykuwa uwagę wspomniana już monumentalna siedziba Dyrekcji Kolei, która dzięki swoim imponującym rozmiarom zagrała kwaterę główną Gestapo w „Stawce większej niż życie”. Ciut dalej na południowy zachód do czasów wojny istniał piękny neogotycki kościół ewangelicki pod wezwaniem Zbawiciela (niem. Salvatorkirche). Zbudowana w 1876 świątynia górowała nad okolicą dzięki swojej ponad sześćdziesięciometrowej wieży. W pobliżu, przy ulicy Joannitów, stała też Szkoła im. Gustava Freytaga – ewangelicka szkoła średnia dla chłopców zaprojektowana przez samego Richarda Plüddemanna i Karla Klimma na początku XX wieku. Całe te tereny przed wojną nazywano Polami Stawowymi. Aż do 1945 roku była to pusta, zielona przestrzeń w sercu miasta. Miała być zaadoptowana na park miejski, jednak plany te porzucono, kiedy skupiono się na tworzeniu wielkiego Parku Południowego. Ostatecznie kres istnieniu Pól Stawowych przyniosła dopiero budowa dworca PKS, a potem gigantycznej Wrocławii.

There were several interesting public buildings in the estate, including the famous St. Elizabeth Middle School, previously located at the Church of St. Elizabeth, near the Market Square, later moved to an elegant building on today's Dawida Street, which now houses the Institute of Psychology of the University of Wrocław. Nearby, you can find the monumental Wrocław Railway Management Bureau, which – mainly thanks to its impressive size – played the role of Gestapo headquarters in *More Than Life at Stake*. A bit further to the south-west, there was a beautiful neo-Gothic Evangelical Church of the Holiest Saviour (Salvator-kirche). Built in 1876, the temple towered over the area with its more than sixty-metre-tall tower. Nearby, on today's Joannitów Street, you could find the Gustav Freytag Evangelical secondary school for boys designed by Richard Plüddemann and Karl Klimm in the early 20th century. Before the war, this entire area used to be called the Pond Fields, and up until 1945 it was an empty green area in the heart of the city. It was supposed to be turned into a city park, but these plans were abandoned when the focus turned to creating the large Południowy Park. The existence of the Pond Fields came to an end with the construction of the bus station, followed by the enormous Wrocławia shopping centre.

19

05

Chwiejne losy browaru The brewery's shaky fate

Bliskość linii kolejowej pozwoliła na założenie w okolicy sporej liczby zakładów pracy, z których największym na Hubach był bez wątpienia browar (ul. Hubska). Jego założycielem w 1894 roku był restaurator pragnący zaopatrywać swoją restaurację Alter Weinstock w rzemieślnicze piwo własnej produkcji. Trzydzieści lat później zakład odkupiło od niego stowarzyszenie szynkarzy i oberżyistów, którzy zaczęli warzyć w nim piwa na potrzeby swoich lokali. W ten sposób, ponad sto lat temu lokalni przedsiębiorcy rzucili wyzwanie wielkim concernom piwowarskim jak np. browary Haase (jedne z największych browarów w Niemczech znajdujące się przy dzisiejszej ulicy Krakowskiej). Zniszczony podczas wojny zakład odbudowano i już jako Browar Mieszczkański zaczął produkować piwa, którą to produkcję definitywnie wstrzymano w 1996 roku. Od 2003 roku jest w rękach prywatnych i służy obecnie jako przestrzeń rozmaitych imprez kulturalnych.

The proximity of the railway line enabled building quite a number of companies in the area, the largest of which was undoubtedly the brewery on Hubska Street. It was founded in 1894 by a restaurateur, who wanted to supply his Alter Weinstock restaurant with his own craft beer. Thirteen years later, the plant was bought from him by an association of innkeepers and tavern-keepers, who began brewing beer there to be sold in their establishments. Thus, more than a hundred years ago, local entrepreneurs challenged large brewing conglomerates such as Haase – one of the largest breweries in Germany located in today's Krakowska Street. Destroyed during the war, the plant was rebuilt and started producing beers as Browar Mieszkański [Bourgeois Brewery] – eventually, it shut its doors in 1996. Since 2003 it has been privately owned and currently serves as a space for various cultural events.

02 – kamienica na skrzyżowaniu ulic Borowskiej i Glinianki;

fot. ze zbiorów Wratislaviae Amici polska-org.pl

03a – ul. Gajowa, lata 70. XX w.; fot. ze zbiorów Wratislaviae Amici polska-org.pl

03b – współczesne plomby przy ul. Tomaszowskiej;

fot. z uf. ze zbiorów Wratislaviae Amici polska-org.pl

04a – siedziba Dyrekcji Kolei; fot. Wiktorja Mróz

04b – Gimnazjum św. Elżbiety; fot. ze zbiorów Wratislaviae Amici polska-org.pl

05a, 05b – Browar Mieszkański; fot. Wiktorja Mróz

permakultura

z IV, CMs. -urze <ang. skrzyżowanie wyrazów *permanent* = ciągły, trwały i *culture* = kultura lub *agriculture* = uprawa, rolnictwo>

Nasza sąsiadka-działkowiczka spytała kiedyś, jak radzimy sobie z problemem ślimaków. Sama, zaopatrzona w szpikulec i wiaderko biegała od krańca do krańca działki, wyłapując swoje ofiary. Mogliśmy powiedzieć jej, że to, co robi jest niehumanitarne, ale oczami wyobraźni już widzieliśmy jej nieufną reakcję. Dlatego postanowiliśmy sięgnąć po słowo, które składa się z nobliwego i szanowanego zwłaszcza przez osoby starsze: „kultura”.

”

Permakultura to odpowiedź na antropocentryczną działalność człowieka, która doprowadziła do degradacji gleby, wody i powietrza – podstaw życia na Ziemi.

20

To, co dla sąsiadki było intruzem czy też obcym zjadającym jej sałatę i marchewkę, z punktu widzenia permakulturowego jest częścią ekosystemu, czyli świata także ludzkiego. Oznacza to, że ślimak – podobnie jak człowiek – pełni istotną rolę w ekosystemie, mając swoje potrzeby, umiejętności i unikalne cechy, a przez to sam w sobie stanowi szczególną wartość. Nie chodzi tu o jakąś wydumaną miłość do ślimaczego gatunku. Jest to raczej droga do zrozumienia ślimaka i dzięki temu ograniczenia jego szkodliwej działalności, choć jest ona zgodna z jego naturą.

Permakultura to odpowiedź na antropocentryczną, czyli skupioną na sobie i swoich potrzebach, działalność człowieka, która doprowadziła do degradacji gleby, wody i powietrza – podstaw życia na Ziemi. A **żyjemy w czasach masowego wymierania gatunków i zakłócania całych ekosystemów** oraz stabilności cywilizacji ludzkiej. To niepodważalny fakt. Dlatego w permakulturze odnajdziemy dużo

”

Choć zasady permakultury najczęściej wykorzystujemy jako ogrodnicy, to ich uniwersalność możemy stosować również w naszych codziennych wyborach.

wątków etycznych: nie w sensie moralizatorstwa, odwoływania się do jakichś wyższych racji, ale opartych na podstawach naukowych obserwacjach.

Jesteśmy częścią przyrody i **troska o planetę obejmuje również nasze potrzeby**: żywność, schronie-

nie, warunki do rozwoju, serdeczne relacje międzyludzkie. Wychodząc od wzięcia odpowiedzialności za swoje życie, bierzemy ją także za życie najbliższych i otoczenie. Bo tylko w ten sposób jesteśmy w stanie budować trwałe, bardziej szczęśliwe społeczności oparte na wymianie i współpracy. Choć zasady permakultury najczęściej wykorzystujemy jako ogrodnicy, to ich uniwersalność możemy stosować również w naszych codziennych wyborach, w pracy czy innych aspektach życia. Ramami etycznymi naszych decyzji są dbanie o planetę, o ludzi oraz zwrot nadmiaru. Wymagają one myślenia długofalowego o skutkach naszych działań i poszerzenia wiedzy o powiązaniach wszystkich użytkowników biosfery.

Zasadniczym filarem permakultury jest **ogrodnictwo i uprawa własnej żywności** – w końcu to produkt pierwszej potrzeby. Bardziej szczegółowe zasady permakultury będą stanowić dla nas inspirację do tworzenia ekologicznych, bioróżnorodnych i wydajnych systemów. Pozwolą rozwinąć ciekawość, by umiejętnie „czytać krajobraz”.

”

Zasadniczym filarem permakultury jest ogrodnictwo i uprawa własnej żywności – w końcu to produkt pierwszej potrzeby. Bardziej szczegółowe zasady permakultury pozwolą rozwinąć ciekawość, by umiejętnie „czytać krajobraz”.

W celu osiągnięcia maksimum efektów przy minimum zmian pomaga łączenie elementów łapiących i magazynujących różne energie. Przykładowo warto zadbać o **zbieranie deszczówki do podlewania w czasie suszy czy regenerację ziemi kompostem**. Na zdrowej, pełnej życia glebie nie tylko wyrosną zdrowe rośliny i plony, ale również pomoże to nam globalnie – poprzez wychwytywanie nadmiaru dwutlenku węgla z atmosfery. Ogrodnictwo wiąże się z ruchem fizycznym i wspieraniem sił witalnych, można je praktykować wszędzie: na działkach, w przydomowych ogródkach, na parapetach czy balkonach. Jeżeli ktoś nie ma swojego kawałka zieleni, może dołączyć do społeczności Olbińskiego Ogrodu Otwartego, w którym uczymy się projektowania permakulturowego.

A co ze ślimakami? Można je choćby wyłapywać i przenosić z dala od naszego ogrodu warzywnego. Można też posadzić kilka roślin więcej, którymi zajmą się, zamiast naszą sałatą. Można w końcu zaprosić do naszego ogrodu jeże lub kaczki, które żywią się ślimakami.

Bruno Zachariasiewicz, Albert Miściorak

koordynatorzy [Olbińskiego Ogrodu Otwartego](#), czyli permakulturowego ogrodu społecznego (jest współtworzony z [Fundacją Plastikformers](#), [Olbińskim Centrum Aktywności Lokalnej Stowarzyszeniem Żółty Parasol](#), [Fundacją Ładne Historie](#) oraz ROD-em Lepsze Jutro). Wspierają integrację lokalnej społeczności, prowadzą eksperymenty ogrodnicze, warsztaty edukacyjne i wydarzenia kulturalne. Przyświeca im idea, by ogródki były nieodłączną, lubianą częścią miasta. Widzą w nich niesamowity potencjał: od działań z mieszkańcami, ekologię, edukację szkolną, przez zdrowy wysiłek fizyczny, urok bioróżnorodności po *urban farming*, czyli miejskie rolnictwo.

permaculture

/ˈpɜː.mə.kəl.tʃər/ noun [U] systems for growing crops, plants, etc. that cause little damage to the environment and can therefore continue for a long time*

Our gardener neighbour once asked what we were doing to deal with the slug problem, all while running across her own garden with a spike and a bucket, trying to find and get them all. Our first instinct was to tell her that what she was doing was inhumane, but in our mind's eye we could already see her distrustful reaction. That is why we decided to go with a word that includes an element that is widely respected, especially by older people – culture.

Our neighbour saw these little critters as intruders eating her lettuce and carrots. Permaculture, on the other hand, views them as a vital part of the ecosystem, meaning our world. What does this mean in reality? The slugs play an important role in the ecosystem due to their needs, skills and unique characteristics, which makes them precious and valuable – just like us! And I am not trying to paint myself as some kind of a slug lover – I am merely trying to understand them and thus limit their harmful impact, despite the fact that it is well in line with its nature.

Permaculture is a response to anthropocentric human activity that has led to the degradation of soil, water and air, which support all the life on Earth.

Permaculture is a response to anthropocentric – meaning self-centred – human activity that has led to the degradation of soil, water and air, which support all the life on Earth. We **are currently witnessing a mass extinction and disruption of entire ecosystems**, endangering the stability and foundations of human civilisation, and this is an indisputable fact. That is why ethics constitute an important part of permaculture; however, it is not about proselytizing and appealing to some higher reason, but instead it focuses on scientific observations and sound foundations.

We are a part of nature – **that is why by taking care of the planet, we take care of our own needs of food, shelter, conditions for growth and healthy relationships**. By taking responsibility for our own lives, we also become responsible for the lives of people living around us and our immediate surroundings – only that way we can build sustainable and happy communities based on exchange and cooperation. In spite of the fact that the principles of permaculture are usually applied in gardening, thanks to their versatility, they can also be applied to our daily choices, at work and in other aspects of our lives. Our decisions should be based on an ethical framework comprising three key principles – care for the planet, our fellow human beings and returning the excess; all of which require us to think about

the long-term impact of our actions and learning more about the interconnectedness of all biosphere users.

In spite of the fact that the principles of permaculture are usually applied in gardening, thanks to their versatility, they can also be applied to our daily choices.

Permaculture is based on an essential foundation – **gardening and growing our own food** – and it is hardly a surprise, since it is our basic need. More specific permaculture principles serve as inspiration to create ecological, biodiverse and productive systems, instilling a certain curiosity in us and teaching us to skilfully read the landscape, so to speak. In order to achieve the best results with as little change as possible, combining elements that capture and store different energies. What is it all about, we hear you ask? For example **collecting rainwater for watering in times of drought and helping soil regenerate with compost**. Healthy soil not only means healthy plants and crops, but also increased sequestration of excess carbon dioxide from the atmosphere. What is more, gardening is about moving and being active and it can be done everywhere – not only in designated gardens, but also on your windowsills and balconies. If you do not have some green space of your own, you can join the Olbin Open Garden community, where we learn permaculture design.

Permaculture is based on an essential foundation – gardening and growing our own food – and it is hardly a surprise, since it is our basic need. More specific permaculture principles serve as instilling a certain curiosity in us and teaching us to skilfully read the landscape.

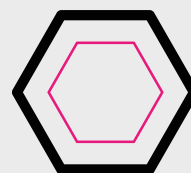
And what about the slugs? You can catch them and move them away from your vegetable patch. You could also do them a favour and plant a couple more plants for them to eat – that way they will spare your lettuce. Inviting snails and ducks to your garden might also be a good idea, as slugs are a part of their healthy diet.

Bruno Zachariasiewicz, Albert Miściorak

coordinators of the Olbin Open Garden, or permaculture community garden (co-created with the [Plastformers Foundation](#), [Yellow Umbrella Association](#) – Olbin Centre for Local Activities, [Ładne Historie Foundation](#) and the “Lepsze Jutro” Family Garden). They support the integration of the local community, conduct gardening experiments, host educational workshops and cultural events. They are driven by the idea that gardens should be an integral and appreciated part of the city, as for them, they are inextricably linked to an enormous potential for activities with residents, ecology, school education, physical activity, promoting biodiversity and urban farming.

MIASTO WROCLAW
ORAZ WROCLAWSKIE INSTYTUCJE KULTURY PREZENTUJA

23.04.-16.05. 2021
WRO
CŁAWSKA ZIELONA KULTURA

FESTIVAL

C-CHANGE

WARSZTATY.
SPEKTAKLE
KONCERTY. WYKŁADY
SPACERY. SPOTKANIA

URBACT

Wrocław miasto spotkań

WWW.WROCLAW.PL/C-CHANGEFESTIVAL

Projekt C-Change Kultura i sztuka w walce ze zmianami klimatu w miastach jest realizowany w ramach programu Operacyjnego URBACT III i finansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego

Tajemniczy Wrocław

MYSTERIOUS WROCLAW

↑ 1931

↓ 2021

Zachód Wrocławia to teren, który znacznie ucierpiał w trakcie walk w 1945 r. Przechadzając się ulicą Legnicką, można spotkać jeszcze pojedyncze kamienice – są one zaledwie kropką w morzu zniszczonych podczas wojny budowli. Wystarczy jednak lekko zboczyć z utartych szlaków, aby znaleźć się na ulicy Ślubickiej, nieopodal centrum handlowego TGG. Ten niepozorny zakątek stanowi część dawnych osiedli *Westend* i *Viehreiche*, wzniesionych pod koniec lat 20. według projektu Theo Effenbergera.

Oba osiedla zostały dopasowane do przebiegającej nieopodal linii kolejowej. Zamiast klasycznych kamienic ułożonych w kwartały projektant zdecydował się na modernistyczne, ceglane domy. Centralną dominantę stanowiła Liegnitzer Schule, dzisiejszy Zespół Szkół nr 1. Z tego architektonicznego założenia, które nie przetrwało nawet dwóch dekad, do dziś zachowały się niewielkie fragmenty świadczące o dawnej świetności.

Mowa przede wszystkim o ukazanej na zdjęciu zabudowie ulicy Ślubickiej. Widoczna tu pierzeja budynków nadal istnieje. Zdecydowanie warto wybrać się tam na wiosenny spacer, gdy okoliczne drzewa eksplodują odcieniami zieleni. Gdy tylko przymknie się oko na wystające tu i tam peerelowskie blokowiska, można przenieść się w czasie o niemal sto lat.

Jeśli zastanawiacie się, co widać na cokole pomnika, jest to zaginiona po wojnie rzeźba „Ucieczka do Egiptu” przedstawiająca Maryję na osiołku. Stworzył ją Alfred Vocke – wrocławski artysta, uznany w środowisku profesor sztuk plastycznych. Internet donosi, że powstała obywatelska inicjatywa mająca na celu odrestaurowanie Madonny – byłoby to piękne wspomnienie dawnego Szczepina.

The western part of Wrocław suffered heavy damage and losses during the siege of 1945. If you ever go on a walk along Legnicka Street, you can still encounter some townhouses – the only remainder of the old street, mostly destroyed during the war. You can also get off the main route and go to Ślubicka Street, near the TGG shopping centre. This unassuming corner is a part of the former *Westend* and *Viehreiche* housing estates, built in the late 1920s and designed by Theo Effenberger.

Both estates were built to fit the nearby railway line. Instead of traditional townhouses laid out in quarters, the designer decided to go with Modernist brick houses, with the key point being the Liegnitzer Schule – today's School Complex n° 1. The former glory of this estate, which did not survive two full decades, can still be seen thanks to some small elements and surviving fragments.

In particular the buildings on Ślubicka Street shown in the picture. This frontage still exists – and you should go there on a spring walk, when the surrounding trees explode with shades of green. If you manage to overlook the Communist blocks of flats scattered around the area, you can go a century back in time.

If you are wondering about the sculpture on the plinth, it is the *Flight to Egypt* depicting Mary, Mother of God on a donkey, made by Alfred Vocke – Breslau-based artist and a renowned art professor. Unfortunately, it was lost after the war. I have read online that there is a grassroots initiative to restore the monument – it would be a great way to commemorate the old Szczepin.

Grzegorz Pietrzak

[f tajemniczy.wroclaw](https://www.facebook.com/tajemniczy.wroclaw)

www.tajemniczywroclaw.pl

Marcin Mierzicki COŚ OD ZERA

wystawa
16.04–6.05.2021

Marcin Mierzicki "Historia naturalna", 2021

Galeria ENTROPIA Wrocław ul. Rzeźnicza 4 | www.entropia.art.pl

Wrocław miasto spotkań

REKLAMA

POZA WŁASNE

Granice

Film OLENY ASTAKHOVEJ i ALEKSANDRY DZIULI

Wystąpili: ZIAD ABOU SALEH, VALENTINA VATUTINA,
RINKU GUPTA, GREGOR GOWANS

w ramach kampanii społecznej
JESTEM WROCŁAWIANINEM TAK JAK TY

TRAILER FILMU

https://youtu.be/j8ATIMB_gYk

low
esja
spolne
odro
A te
żel

PROJEKT RESTART WSPÓLFINANSOWANY JEST
Z PROGRAMU KRAJOWEGO FUNDUSZU AZYLIMIGRACJI
I INTEGRACJI ORAZ BUDŻETU PAŃSTWA
BEZPECZNA PRZYSTAN

WKRÓTCE W KINACH FUNDACJAUKRAINA.EU

SZYFR OTTENDORFA

Zadanie polega na rozszyfrowaniu hasła
– każda litera została zastąpiona ciągiem cyfr,
który oznacza jej pozycję w tekście.
Szyfr należy czytać następująco:

- pierwsza liczba oznacza **numer strony**
- druga liczba oznacza **numer liniiki w leadzie*** na tej stronie
- trzecia liczba oznacza **wyraz** w tej liniice leadu
- czwarta liczba oznacza **numer litery w wyrazie**.

* Leadem jest pierwszy graficznie wyodrębniony fragment tekstu następujący po tytule, który wprowadza czytelnika w zagadnienie artykułu.

1	15 • 2 • 4 • 6	12	5 • 9 • 2 • 2	23	15 • 6 • 3 • 1
2	18 • 1 • 4 • 7	13	15 • 8 • 2 • 6	24	5 • 14 • 1 • 1
3	9 • 15 • 4 • 5	14	5 • 7 • 1 • 11	25	9 • 2 • 1 • 8
4	9 • 3 • 1 • 4	15	18 • 5 • 2 • 3	26	15 • 2 • 6 • 4
5	5 • 4 • 3 • 3	16	9 • 9 • 1 • 1	27	18 • 5 • 1 • 5
6	15 • 8 • 1 • 1	17	5 • 5 • 1 • 5	28	9 • 7 • 1 • 2
7	5 • 6 • 2 • 1	18	9 • 14 • 1 • 9	29	15 • 9 • 2 • 1
8	18 • 1 • 1 • 8	19	9 • 3 • 1 • 6	30	5 • 14 • 3 • 4
9	15 • 2 • 6 • 3	20	18 • 7 • 1 • 12	31	9 • 8 • 2 • 6
10	9 • 9 • 2 • 2	21	5 • 4 • 2 • 3	32	18 • 9 • 1 • 4
11	5 • 1 • 2 • 3	22	18 • 3 • 1 • 11		

Na 3 osoby, które mailowo na adres niezbednik@strefakultury.pl prześlą poprawne hasło szyfru oraz tytuł i nazwisko autora wiersza, z którego pochodzą te słowa, będą czekać nagrody: **3 plakaty „Dolmed”** autorstwa Joanny Plizgi w formacie 30x40 cm, drukowane na ekologicznym, niepowlekanym, kukurydzianym papierze Crush Corn 250g (→ więcej na str. 12-13).

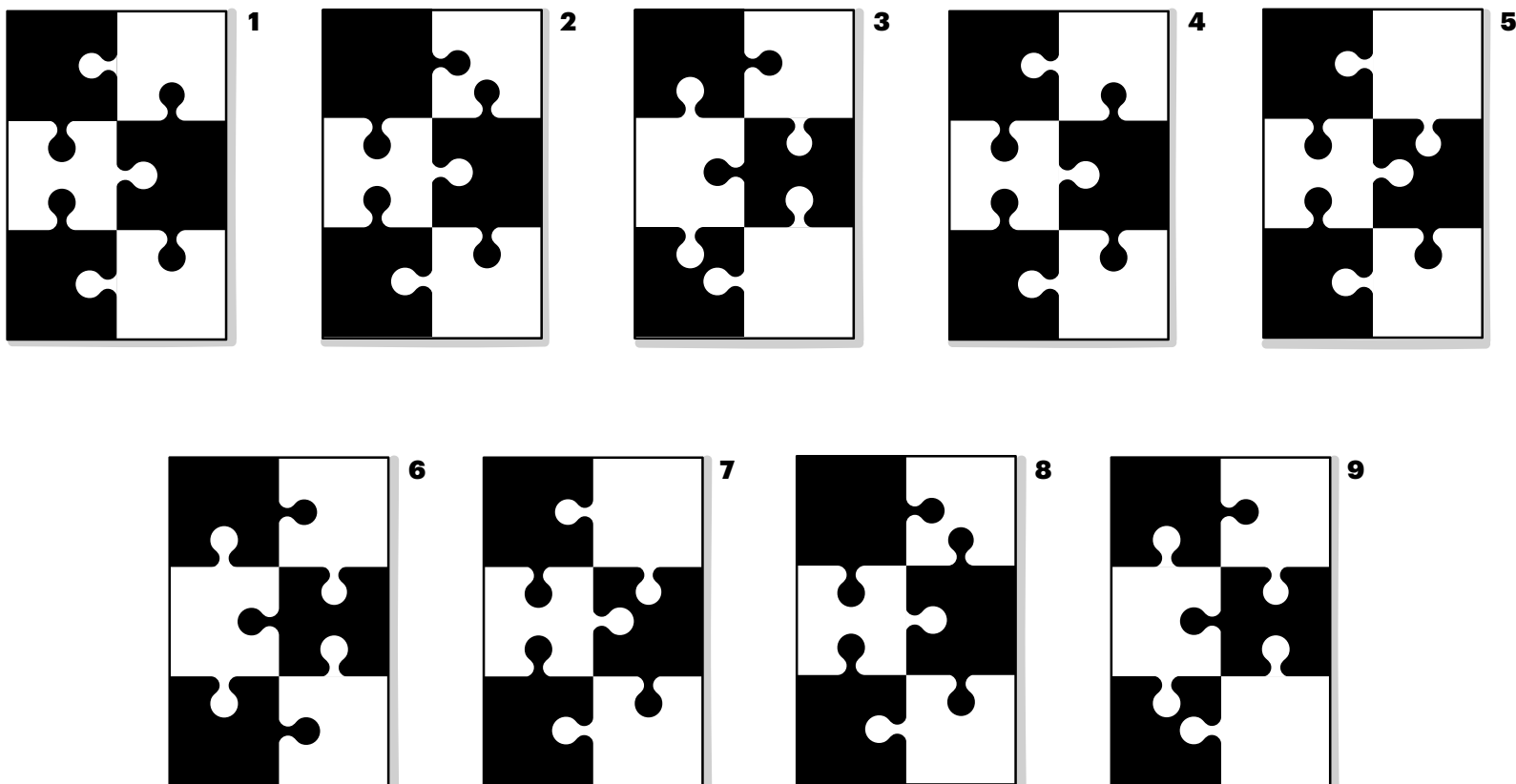
Regulamin konkursu znajduje się na stronie: www.strefakultury.pl/niezbednik-kwiecien-2021-konkurs

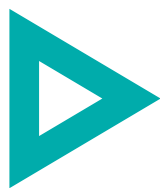
HASŁO:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32					

NIEPASUJĄCE PUZZLE

Połącz w pary identyczne układy puzzli. Jeden z nich jest puzzlowym Piotrusiem, czyli nie pasuje do żadnego innego zestawu.

music

muzyka

11.04 | 18:00

Jazz Time: Jan Kantner Quartet – koncert

Jazz Time: Jan Kantner Quartet – a concert

[online via Facebook \(WKFormaty\)](#)

Jazz Time to cykl koncertów posiadający wieloletnią tradycję. Podczas organizowanych dwa razy do roku koncertów, będących swoistym świętem muzyki jazzowej, występują zarówno młode i utalentowane, wschodzące gwiazdy muzyki jazzowej, jak i dojrzały i utytułowany artyści. W kwietniowej odsłonie wystąpi Jan Kantner Quartet, grający jazz oscylujący między hard bopem a free jazzem ze sporą domieszką brzmień etnicznych. Bliska im jest tradycja Ornette'a Colemana i grania w kwartecie bez instrumentu harmonicznego. Zespół został założony w lutym 2017 roku.

Organizator: Wrocławski Klub Formaty

[www.wkformaty.pl](#)

Udział bezpłatny

During concerts (organized twice a year) both – young, rising stars and mature, titled artists create an extraordinary celebration of jazz music. The April edition will feature Jan Kantner Quartet, playing jazz oscillating between hard bop and free jazz, with a lot of ethnic sounds. They are close to the tradition of Ornette Coleman playing a quartet without a harmonic instrument. The band was founded in February 2017.

Organiser: Wrocławski Klub Formaty / Free participation

13, 27.04 | 19:30

Akademia Jazz Time

Jazz Time Academy

[online via Facebook \(WKFormaty\)](#)

Akademia Jazz Time to nowy cykl wydarzeń we Wrocławskim Klubie Formaty. Wrocławscy artyści przybliżą sylwetki najwspanialszych wokalistek, wokalistów i muzyków, którzy na stałe zapisali się w światowej historii muzyki jazzowej. Pierwszy cykl nosi tytuł #Kobiety. Powstanie w nim w sumie 12 odcinków, które poprowadzą: Barbara Piotrowska, Natalia Szczypuła, Marta Mackiewicz i Kasia Berger, a towarzyszyć im będą pianiści: Sebastian Łobos, Bartek Ziętara i Dominik Mąkosa. W kwietniu zostaną przybliżone sylwetki dwóch artystek: Astrud Gilberto (by Basia Piotrowska) oraz Grażyna Auguścik (by Marta Mackiewicz).

Organizator: Wrocławski Klub Formaty

[www.wkformaty.pl](#)

Udział bezpłatny

The Jazz Time Academy is a new series of events in Wrocławski Klub Formaty. Wrocław artists will present the profiles of the greatest singers and musicians who have left an indelible mark on the world's jazz music history. The first series is entitled #Women, and it will be made up of a total of 12 episodes hosted by Barbara Piotrowska, Natalia Szczypuła, Marta Mackiewicz and Kasia Berger, accompanied by pianists: Sebastian Łobos, Bartek Ziętara and Dominik Mąkosa. In April you will be introduced to the profiles of two artists: Astrud Gilberto by Basia Piotrowska and Grażyna Auguścik by Marta Mackiewicz.

Organiser: Wrocławski Klub Formaty / Free participation

16.04 | 18:30

Światowid klasycznie: Sognando Quartet – koncert

Classical Światowid: Sognando Quartet – a concert

[online via Facebook \(ODTSwiatowid\)](#)

W programie koncertu dominuje muzyka włoskich mistrzów (G. Pucciniego czy A. Vivaldiego) oraz melodyjne utwory J. Straussa. Wykonawczynią z Sognando Quartet są studentkami wrocławskiej Akademii Muzycznej. Dzieląc ze sobą pasję wspólnego muzykowania, instrumentalistki prowadzą ożywioną działalność artystyczną, uczestnicząc w warsztatach mistrzowskich, jak również koncertując w Polsce i za granicą. Zagrają: Aleksandra Głuch, Justyna Honkisz (skrzypce), Joanna Talarek (altówka) i Karolina Kocyła (wiolonczela).

Organizator: ODT Światowid

[www.swiatowid.net.pl](#)

Udział bezpłatny

The concert programme features music by Italian masters (G. Puccini, A. Vivaldi) and melodious pieces by J. Strauss. The performers of Sognando Quartet are students of the Academy of Music in Wrocław. Sharing a passion for making music together, the instrumentalists are very active as artists, taking part in master classes and giving concerts in Poland and abroad.

Organiser: ODT Światowid / Free participation

20.04 | 18:00

Dogrywki: Rosalie. – spotkanie

Shuffle: Rosalie. – a meeting

[online via Facebook \(barbarakultura\)](#)

Gościnią kwietniowego spotkania w sieci w ramach szóstego sezonu Dogrywek będzie Rosalie. (właśc. Rosalie Hoffman) – polsko-niemiecka piosenkarka i kompozytorka reprezentująca nurt współczesnego r&b. Punktem wyjścia do rozmowy jest playlista stworzona przez rozmówczynię, którą organizatorzy udostępnią jeszcze przed planowanym spotkaniem tak, aby zainteresowani mogli się z nią zapoznać, a podczas transmisji na żywo zapytać o jej szczegóły. Dalsza dyskusja prowadzona przez Macia Przesalskiego będzie poruszać tematy muzycznych (i nie tylko) inspiracji, pierwszych albumów, etapów ich tworzenia i najlepszych, a czasem najgorszych koncertów, na których była lub które same zagrała.

Organizator: Strefa Kultury Wrocław

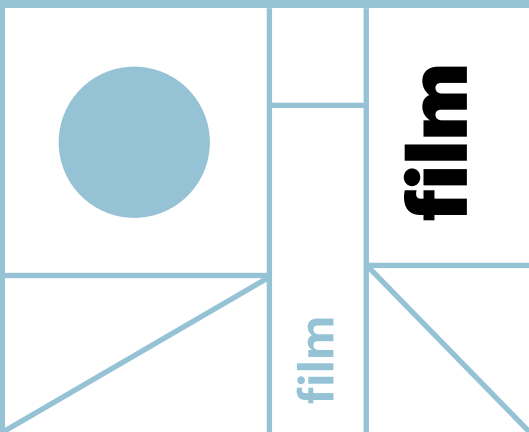
[www.strefakultury.pl/Barbara](#)

Udział bezpłatny

During the April online meeting, the guest will be Rosalie. (Rosalie Hoffman) – Polish-German singer and composer representing the contemporary r&b trend. The starting point for the conversation is a playlist created by the artist, which the organisers will share before the event, so that all the viewers can listen to it and ask questions during the live broadcast. Further discussion led by Maciek Przesalski will touch on musical and other inspirations, first albums, stages of their creation and the best – or sometimes the worst – concerts she's been to or played herself.

Organiser: Culture Zone Wrocław / Free participation

5.04 | 19:45

„Szlak snów” – premiera filmu

The Trail of Dreams – film premiere

kanal TVP Historia / TVP Historia channel

„Szlak snów” to autotematyczny film opowiadający o filmach. Historia Wrocławskiej Wytwórni Filmów Fabularnych i zrealizowanych w niej obrazów filmowych oraz piękne plenery Dolnego Śląska stają się pretekstem, by spróbować odpowiedzieć na pytanie, jaka jest istota filmu, a także okazją do odkrycia historii polskiej kinematografii na Dolnym Śląsku. W podróż po regionie wyrusza prowadzący – wrocławski aktor Edwin Petrykat. Będąc w drodze, Petrykat odwiedzi miejsca, w których realizowane były pamiętne sceny m.in. z takich filmów jak: „Sami swoi”, „Wielki Szu”, „Rękopis znaleziony w Saragossie”, „Pętla”, „Popiół i Diament”, „Jańcio Wodnik”, „Stawka większa niż życie” czy „Mała Moskwa”.

Organizatorzy: Ośrodek Kultury i Sztuki we Wrocławiu, TVP3 Wrocław, Warszawska Wytwórnia Filmów Dokumentalnych i Fabularnych, Centrum Technologii Audiovizualnych we Wrocławiu

www.okis.pl

Udział bezpłatny

The Trail of Dreams is a self-themed film that revolves around films. The history of the Wrocław Feature Film Studio, the films made there and the beautiful open-air sets in Lower Silesia become a starting point to an attempt at answering the question about the essence of film, as well as an opportunity to discover the history of Polish cinematography in Lower Silesia. Wrocław actor Edwin Petrykat will take you on a journey across the region. During this adventure, Petrykat will visit locations where memorable scenes from famous films, including *Sami swoi*, *Big Shar*, *The Saragossa Manuscript*, *Noose*, *Ashes and Diamonds*, *Jańcio Wodnik*, *More Than Life at Stake* and *Little Moscow*.

Organisers: OKiS in Wrocław, TVP3 Wrocław, Warsaw Documentary and Feature Film Studio, Audiovisual Technology Center in Wrocław / Free participation

13, 27.04 | 18:00

Kinematograf Wrocławski: „Uciec jak najbliżej”, „Zaraza” – video-spacery

Wrocław Cinematograph: *Run Away Nearly* and *The Plague* – video walks

[online via Facebook \(barbarakultura\)](#)

Kinematograf Wrocławski – cykl filmowych spotkań dotychczas odbywających się w Barbarze – zaprasza na wyjątkowe, dwa wirtualne spacery śladami plenerów z filmu w reżyserii Janusza Zaurskiego „Uciec jak najbliżej” oraz „Zarazy” w reżyserii Romana Zaurskiego. Twórca cyklu, Lech Moliński, pokaże wrocławskie miejsca wykorzystane na ekranie. Pierwszy kwietniowy spacer będzie wizytą w okolicach Powszechnego Domu Towarowego, znanego pod skrótem PDT (obecna Renoma), Piwnicy Świdnickiej i Stadionu Olimpijskiego. Drugi z kolei zabierze fanów kina na wędrowkę po Pałacu w Szczodrem i odkryje zakamarki Pogotowia Ratunkowego na Traugutta. Należy przygotować się na opowieści o wspomnianych produkcjach, o reżyserach i ich związkach z Wrocławiem. Całość uzupełnią będą fragmenty z filmów, a także materiały archiwalne jak fotosy i plakaty omawianych tytułów.

Organizator: Strefa Kultury Wrocław

www.strefakultury.pl/Barbara

Udział bezpłatny

Wrocław Cinematograph – a series of film meetings which to date have been taking place at Barbara would like to invite you to two special virtual walks along the trail of locations used in Janusz Zaurski's *Run Away Nearly* and Roman Zaurski's *The Plague*. The originator of the series, Lech Moliński, will walk us around the locations in Wrocław that we saw on screen. The first walk in April will be a visit to the Central Department Store – back in the day known as the PDT – today's Renoma, as well as Piwnica Świdnicka and the Olympic Stadium. The second one will take cinema fans on a trip around the Palace in Szczodre and let them discover

the nooks and crannies of the Emergency Room on Traugutta Street. Get ready to hear stories about the films, the directors and their links to Wrocław. The walks will be complemented with excerpts from films, along with archive materials in the form of stills and posters.

Organiser: Culture Zone Wrocław / Free participation

15–25.04

Dolnośląski Festiwal Filmów Krótkometrażowych „Long Story Short Film Festival”

Long Story Short Film Festival

[online via Facebook \(DCF.DolnoslaskieCentrumFilmowe\)](#)

Druga edycja festiwalu organizowanego przez Dolnośląskie Centrum Filmowe to dwie główne sekcje: „Konkurs” i „Panorama”. W sekcji konkursowej widzowie obejrzą filmy wyselekcjonowane z nadesłanych zgłoszeń. Z kolei „Panorama” to pomysłem zaprezentowanie filmów krótkometrażowych z udziałem słynnych twórców. W ramach festiwalu widzowie spotkają się ze specjalnymi gośćmi festiwalu – twórcami i scenarzystami, którzy w ramach ceremonii twórców i publiczności metrażu.

Organizator: Dolnośląskie Centrum Filmowe

www.dcf.wroclaw.pl

Udział bezpłatny

The second edition of the festival organised by the Lower Silesian Film Centre features two main sections – “Competition” and “Panorama”. In the competition section the viewers will watch films selected from the submitted entries. Panorama, on the other hand, is an opportunity to watch short films by well-known and respected filmmakers. Moreover, the audience will get a chance to meet festival guests – renowned creators of short films.

Organiser: Lower Silesian Film Centre / Free participation

literature

literatura

1-30.04 | 11:00-11:30
każdy wtorek / each Tuesday

Czytanie na Dywanie The Reading Rug

online via Facebook (teatrcapitol)

Czytanie na Dywanie to pandemiczna, czyli internetowa kontynuacja cyklu czytań dla dzieci i młodzieży, od 2014 prowadzonego na żywo w Teatrze Muzycznym Capitol. W każdy wtorek zostanie przedstawiona nowa lektura w wykonaniu aktorów Capitolu. W kwietniu przeczytają dzieciom: Marianna Linde, Bartosz Picher, Ewa Szlem-po-Kruszyńska i Artur Caturian. Lektury wybiera Miejska Biblioteka Publiczna we Wrocławiu.

Organizator: Teatr Muzyczny Capitol

www.teatr-capitol.pl

Udział bezpłatny

Online continuation of the pre-pandemic live reading series which started in 2014. Every Tuesday at 11:00 actors of The Capitol Musical Theatre will read books for children and teenagers. Marianna Linde, Bartosz Picher, Ewa Szlem-po-Kruszyńska and Artur Caturian will read to children in April. The books are chosen by The Municipal Public Library in Wrocław.

Organiser: The Capitol Musical Theatre
/ Free participation

15.04 | 19:00

Trzy czwarte. Rozmowy o literaturze: Wit Szostak – spotkanie

Three Quarters. Conversations on
Literature: Wit Szostak – a meeting

online via Facebook (WroclawskiDomLiteratury)

Spotkanie z Witem Szostakiem – pisarzem i filozofem, autorem opowiadań i kilkunastu powieści, nominowanym do Nagrody Nike i Paszportów „Polityki”. W ramach swojego autorskiego cyklu Irek Grin porozmawia z pisarzem o jego najnowszej książce „Cudze słowa” (Wyd. Powergraph), opowiadającej o poszukiwaniu prawdy o człowieku poprzez zderzanie subiektywnych wizji świata.

Organizator: Wrocławski Dom Literatury

www.literatura.wroclaw.pl

Udział bezpłatny

A meeting with Wit Szostak, writer and philosopher, author of short stories and over a dozen novels, nominated i.e. to Nike Literary Award. Irek Grin will speak with the writer about his latest novel *Cudze słowa* [Words of other people], published by Powergraph, and discussing the search for truth about a man, emerging from subjective, often contradicting perspectives.

Organiser: Wrocław Literature House
/ Free participation

21.04 | 18:00-20:00

SocjoPercepcja vol. 18: „Biografia i akademia: doświadczenia młodego pokolenia” – spotkanie

SocioPerception, vol. 18: *Biography
and Academia: the experiences of
the younger generation* – a meeting

online via Zoom

W ramach kwietniowego spotkania SocjoPercepcji odbędzie się dyskusja wokół książki „Biografia i akademia. Doświadczenia młodego pokolenia wrocławskich uczonych i artystów”. Co to znaczy pracować w akademii we współczesnej Polsce? Kim jest młoda naukowiec i młody artysta? Jakie możliwości i bariery stworzyły dla karier naukowych i artystycznych reformy nauki? Na te tematy będą trwały dyskusje podczas spotkania.

Organizatorzy: Polskie Towarzystwo Socjologiczne Wrocław, Instytut Socjologii UW, Strefa Kultury Wrocław, Muzeum Współczesne Wrocław

www.ptswroclaw.uni.wroc.pl

Udział bezpłatny

The April meeting of SocioPerception will feature a debate about the book: *Biografia i akademia. Doświadczenia młodego pokolenia wrocławskich uczonych i artystów*. What does it mean to work in academia in modern Poland? What does it mean to be a young scholar and artist? What opportunities and barriers for scientific and artistic careers were brought about by subsequent reforms? During the meeting, these topics will be covered in more detail.

Organisers: The Polish Sociological Association (branch in Wrocław), Culture Zone Wrocław, Wrocław Contemporary Museum
/ Free participation

22.04 | 19:00

Trzy czwarte. Rozmowy o literaturze: Adam Leszczyński – spotkanie

Three Quarters. Conversations
on Literature: Adam Leszczyński
– a meeting

online via Facebook (WroclawskiDomLiteratury)

Gościem autorskiego cyklu Irka Grina będzie tym razem Adam Leszczyński – historyk i socjolog, profesor w Instytucie Studiów Politycznych PAN, autor głośnej „Ludowej historii Polski”. Jest to pierwsza tak duża próba opowiedzenia na nowo historii naszego kraju, ze wskazaniem w niej momentów pełnych zakłamań, przeinaczeń, celowo zapominanych. Z tego laboratorium socjologiczno-historycznego rodzi się historia wyzysku, idei, buntu i oporu. O książce z autorem rozmawiać będą wspomniani Irek Grin i Waldek Mazur.

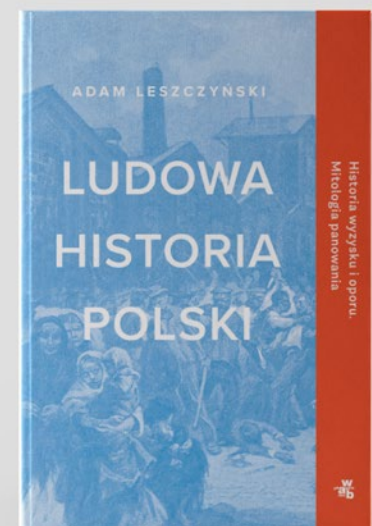
Organizator: Wrocławski Dom Literatury

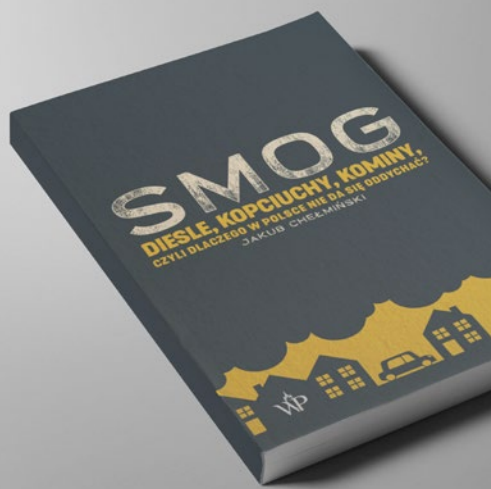
www.literatura.wroclaw.pl

Udział bezpłatny

Irek Grin's guest will be Adam Leszczyński, historian and sociologist, author of the famous *Ludowa historia Polski* [People's history of Poland]. It is the first such extensive attempt to present the history of our country in a new way, exposing lies, manipulations, and aspects forgotten on purpose. What emerges is a history of exploitation, ideas, revolt and resistance. The moderators will be Irek Grin and Waldek Mazur.

Organiser: Wrocław Literature House
/ Free participation

27.04 | 19:00

Oblicza katastrofy #5: „Smog i jakość powietrza w Polsce” – spotkanie

Faces of Disaster #5: Smog and Air Quality in Poland – a meeting

online via Facebook (WrocławskiDomLiteratury)

Podczas piątego spotkania w ramach cyklu „Oblicza katastrofy”, poświęconego różnym aspektom kryzysu klimatycznego, zostanie przeprowadzona rozmowa o smogu. Czyli m.in. o tym, dlaczego tak trudno jest skończyć z paleniem w piecach węglowych, jakie nastąpiły zmiany w rozwiązaniach rządowych służących walce ze smogiem i dlaczego Polacy nie dają się przekonać do zaczęcia dbania o jakość powietrza. Gościem będzie Jakub Chełmiński – autor książki „SMOG. Diesle, kopciuchy, kominy, czyli dlaczego w Polsce nie da się oddychać?”.

Organizator: Wrocławski Dom Literatury

www.literatura.wroclaw.pl

Udział bezpłatny

During the fifth meeting in the “Faces of Disaster” series, discussing various aspects of the climate crisis, subject of conversation will be smog. Why we can't stop using coal furnaces, what news solutions does the government propose and why is it so difficult to convince Poles to start caring about air quality? The guest will be Jakub Chełmiński, author of a book devoted to the phenomenon of smog.

Organiser: Wrocław Literature House / Free participation

29.04 | 17:00

Z ossolińskiej kolekcji: „Nowa «mała ojczyzna» – Biblioteka Ossolineum i dolnośląscy pisarze po 1946 roku” – wykład

From the Ossolineum Collection: New «Little Homeland» – the Ossolineum Library and Lower Silesian writers after 1946 – a lecture

online via Facebook (panatadeusza)

Kiedy po II wojnie światowej Biblioteka Ossolineum została przeniesiona ze Lwowa do Wrocławia

wia, jej profil zbiorów poszerzył się o archiwalia przedstawicieli tworzącego się na Dolnym Śląsku środowiska literackiego. Dzięki temu, podobnie jak przebywający podobną drogę mieszkańcy przedwojennych Kresów, biblioteka ściślej związała się z nową „małą ojczyzną”. Obecnie chlubi się posiadaniem archiwów wielu kojarzonych z Dolnym Śląskiem pisarzy, dziennikarzy i działaczy, ważnych zarówno dla życia kulturalnego regionu, jak i dla literatury w skali ogólnopolskiej. Wykład poprowadzi Hanna Kulesza.

Organizator: Zakład Narodowy im. Ossolińskich

www.muzeumpanatadeusza.ossolineum.pl

Udział bezpłatny

When the Ossolineum Library was moved from Lviv to Wrocław in the aftermath of World War II, its collection profile was expanded to include archive materials concerning the representatives of the emerging literary milieu in Lower Silesia. Due to this move, the library became more closely connected to its new Little Homeland – like the inhabitants of the pre-war Eastern Borderlands. These days, the library boasts extensive collections of archive materials linked to many writers, journalists and activists associated with Lower Silesia, who were key figures in both the cultural life of the region and for national literature as a whole. The lecture will be delivered by Hanna Kulesza.

Organiser: Ossoliński National Institute / Free participation

29.04 | 19:00

Salon Silesiusa: Jakub Kornhauser i Ilona Witkowska – spotkanie

Poetic Silesius Salon: Jakub Kornhauser and Ilona Witkowska – a meeting

online via Facebook (WrocławskiDomLiteratury)

Spotkanie z poetką i poetą, którzy są doskonale znani literackiej publiczności. Jakub Kornhauser, laureat Nagrody im. Wisławy Szymborskiej, oraz Ilona Witkowska, laureatka Wrocławskiej Nagrody Poetyckiej Silesius (debiut), przeczytają wiersze ze swoich premierowych książek oraz opowiedzą o ich powstawaniu. Nie zabraknie też pytań o ich stosunek do poezji współczesnej, w tym o panujące w niej trendy i podziały formacyjne.

Organizator: Wrocławski Dom Literatury

www.literatura.wroclaw.pl

Udział bezpłatny

A meeting with two poets well-known to the literary audience. Jakub Kornhauser, winner of Wisława Szymborska Award, and Ilona Witkowska, winner of Silesius Wrocław Poetry Award, will read poems from their new books and also discuss the contemporary poetry scene in Poland.

Organiser: Wrocław Literature House / Free participation

REKLAMA

ZAMAWIAJ

WICAR
RADIO TAXI

**WSPIERAJ
KULTURĘ!**

(71)7 000 000

GET IT ON
 Google Play

Download on the
 App Store

facebook.com/WicarTaxi
www.wicartaxi.pl

architecture
+design

architektura
+design

1-30.04

Blok #7: „Architektura środowiskowa” – cykl spotkań

Block #7: *Environmental architecture – a series of meetings*

online via Facebook (MuseumArchitektury)

W kwietniu odbędzie się blok wydarzeń towarzyszących wystawie Jana Szpakowicza. Podczas spotkań, debat i wykładów będą toczyć się rozmowy o architekturze „otwartej” na naturę, inspirowanej jej rytmem i formami. Tytułowa „architektura środowiskowa” to koncept, w którym bryła i jej otoczenie stają się nierozdzielalne. Czy ten sposób myślenia o przestrzeni mieszkalnej może być dobrym wzorcem dla architektów XXI wieku?

Organizator: Muzeum Architektury we Wrocławiu

www.ma.wroc.pl

Udział bezpłatny

April will see a block of events accompanying the exhibition of Jan Szpakowicz's works. The series of meetings, debates and lectures will feature discussions about open architecture, inspired by natural rhythms and forms. The title – environmental architecture – denotes a concept, which envisions an inextricable link between the building and its surroundings. Can this way of thinking about living space be a good model for 21st-century architects?

Organiser: Museum of Architecture in Wrocław / Free participation

8.04 | 18:00-19:00

„Skąd wzięło się miasto-ogród Karłowice?” – wykład

Where did the city of Karłowice garden come from? – a lecture

online via Google Meet

Czy starannie zaplanowane osiedle otoczone zielenią może dać mieszkańcom szczęście? Bazując na sławnej teorii Ebenezera Howarda, architekt Paul Schmitthenner rozpoczął w 1911 roku budowę osiedla w typie miasta-ogrodu w podwrocławskich Karłowicach. Wychodząc od historii tego osiedla, znajdziecie odpowiedź na pytanie, dlaczego na początku XX wieku to w Anglii niemieccy architekci poszukiwali nie tylko modeli urbanistyki, ale także wzorów wygodnego i nowoczesnego domu. Wykład poprowadzi: Maja Kwiecińska – historyczka sztuki i edukatorka muzealna. Miłośniczka architektury i fanatyczka modernizmu.

Organizator: Kontury Kultury – Strefa Edukacji Twórczej

www.konturykultury.art.pl

Udział bezpłatny
Zapisy: biuro@konturykultury.art.pl

Can a carefully planned housing estate surrounded by greenery bring happiness to its residents? Based on the famous theory of Ebenezer Howard, the architect Paul Schmitthenner started in 1911 the construction of a housing estate in the type of a garden city in Karłowice near Wrocław. Starting from the history of this estate, you will find answer to the question why, at the beginning of the 20th century, German architects were looking for not only model town planning in England, but also patterns of a comfortable and modern house. The lecture will be conducted by: Maja Kwiecińska – art historian and museum educator. Architecture lover and fanatic of modernism.

Organiser: Kontury Kultury – Strefa Edukacji Twórczej / Free participation / Registration: biuro@konturykultury.art.pl

10.04 | 12:00

„Dawne zaułki Wrocławia w grafice” – wykład

Wrocław backstreets in graphics – a lecture

online via Facebook (Muzeum.Narodowe.Wroclaw)

Wykład Magdaleny Szafkowskiej na temat dawnych zaułków Wrocławia, usytuowanych wzdłuż wewnętrznej fosy miejskiej (większość z nich przebiegała wzdłuż obecnej Trasy W-Z). Na wąskich działkach budowano wysokie domy z poddaszami, wykorzystując najczęściej konstrukcję szkieletową z drewna, wypełnianą najtańszym materiałem. Po zasypaniu wewnętrznej fosy miejskiej w 1869 r. powstał ciąg malowniczych zaułków, które z czasem stały się atrakcją dla odwiedzających Wrocław. Do najbardziej malowniczych należała Oława Białoskórnicza zamieszkała przez garbarzy wykonujących delikatne skóry tekstylne.

Organizator: Muzeum Narodowe we Wrocławiu

www.mnwr.pl

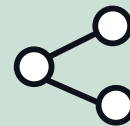
Udział bezpłatny

A lecture by Magdalena Szafkowska on the old backstreets of Wrocław, which were laid out along the inner city moat, next to what is now known as the W-Z route. High-rise houses with attics were built on narrow lots, usually based on timber frame construction filled with the cheapest possible material. After filling in the inner city moat in 1869 a series of picturesque backstreets came to be, which soon turned into a tourist attraction enjoyed by visitors coming to Wrocław – one of the most picturesque of them was Oława Białoskórnicza, home to tanners who manufactured fine textile leathers.

Organiser: The National Museum in Wrocław / Free participation

Aspekty zrównoważonego budownictwa – człowiek w przestrzeni

odkryj tajniki zielonej i błękitnej infrastruktury!

- o dołącz do dwudniowego *webinaru* prowadzonego przez ekspertki z Polskiego Stowarzyszenia Budownictwa Ekologicznego (PLGBC)
- o zdobądź niezbędne informacje z zakresu zrównoważonego budownictwa
- o poznaj inspirujące case studies i pozyskaj przydatne źródła wiedzy oraz narzędzi

termin: 20–21.04
cena: 99 pln

szczegóły:

strefakultury.pl/PraktycyKultury
fb.com/PraktycyKultury

Strefa
Kultury
Wrocław

Praktycy Kultury

Wrocław
miasto spotkań

Spektakle w kwietniu
w Instytucie Grotowskiego

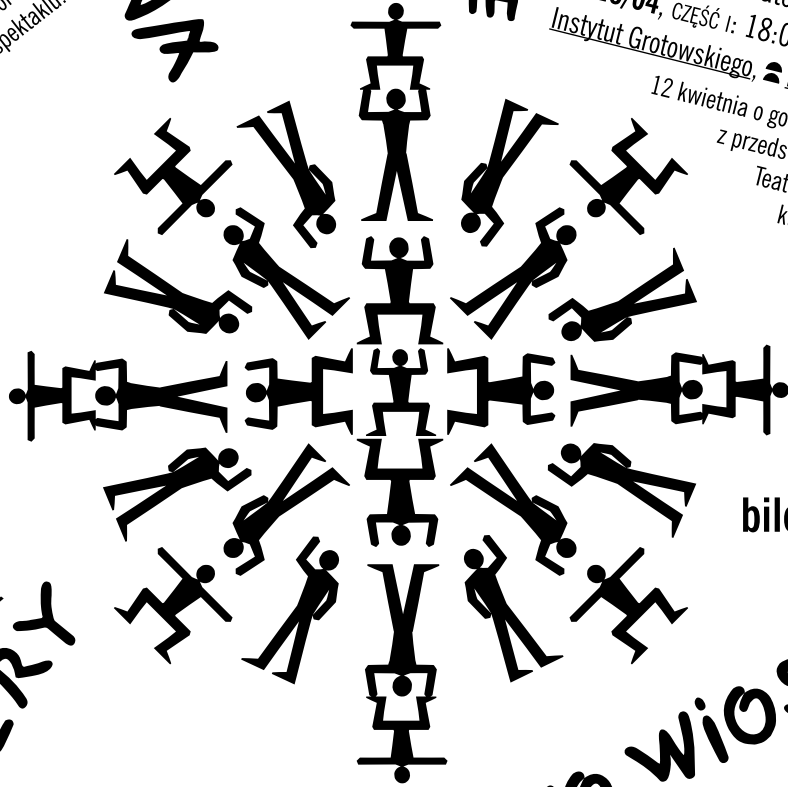
KWARANTANNA

Kwarantanna
Premiera spektaklu
w reż. Jakuba Tabisza
w ramach „Teatru na faktach”
sob. 10/04, 19:00,
Instytut Grotowskiego,
• Sala Teatru Laboratorium
Po spektaklu 10 kwietnia
odbędzie się spotkanie z twórcami
i bohaterami spektaklu.

108 KOSTEK CUKRU O SEKSIE CUDOWNE I POZYTECZNE. PANI MORU KUMULACJA

Spektakle Teatru Dramatycznego
im. Jerzego Szaniawskiego w Wałbrzychu
w ramach programu „Żywe kultury teatru”
CZĘŚĆ I: **108 kostek cukru** oraz **Cudowne i pożyteczne.**
w reż. Agaty Puszczy oraz **Pani Moru** w reż. Martyny Majewskiej
CZĘŚĆ II: **0 seksie** Angeliki Cegielskiej w reż. Sebastiana Majewskiego
oraz **Kumulacja** Mateusza Flisa w reż. Jacka Jabrzyka
wt. 13/04, CZĘŚĆ I: 18:00, CZĘŚĆ II: 20:30
Instytut Grotowskiego, 📍 Piekarnia

12 kwietnia o godz. 18:00 odbędzie się spotkanie
z przedstawicielkami i przedstawicielami zespołu
Teatru Dramatycznego w Wałbrzychu,
które poprowadzi Jarosław Fret.
Wydarzenie będzie realizowane w formie
hybrydowej w Piekarni oraz na Facebooku
Instytutu Grotowskiego

bilety.grotowski-institute.pl

CZTERY

Cztery
Spektakl taneczno-ruchowy
Teatru A Part i Teatru Amareya
w ramach programu „[off].REC”
pt. 16/04, 19:00
Instytut Grotowskiego, 📍 Piekarnia

ŚWIĘTO WIOSNY

Święto wiosny
Spektakl taneczno-ruchowy Teatru A Part
w ramach programu „[off].REC”
sob. 17/04, 19:00
Instytut Grotowskiego, 📍 Piekarnia

Przestrzeń Instytutu Grotowskiego
• **Sala Teatru Laboratorium**
Przejście Żelaznicze, Wrocław
📍 **Piekarnia**
ul. Księcia Witolda 62–70, Wrocław

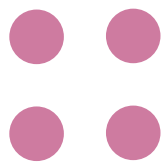

INSTYTUT
THE GROTOWSKI
INSTITUTE IM. JERZEGO
GROTOWSKIEGO

PATRONI MEDIALNI

Wrocław miasto spotkań

education
+ animation

edukacja + animacja

17.02–31.12

„Uczymy się solidarności” – cykl wykładów

We learn solidarity – the series of lectures

[online via Facebook \(centrumhistoriiizajezdnia\)](#)

Wirtualna propozycja dla każdego, kto pasjonuje się historią: seria wykładów wideo „Uczymy się solidarności” o najważniejszych wydarzeniach w historii Polski z okresu PRL-u: strajkach Sierpnia '80, Karnawale Solidarności, stanie wojennym, powolnym upadku komunizmu, obradach Okrągłego Stołu i pierwszych wolnych wyborach. Wykłady są dostępne z napisami w języku polskim, angielskim i ukraińskim.

Dodatkowy język: angielski, ukraiński

Organizatorzy: Centrum Historii Zajezdnia, Fundacja Wroclife

www.zajezdnia.org

Udział bezpłatny

A virtual proposition for anyone who is passionate about history: a series of video lectures *We learn solidarity* about the most important events in the history of Poland in the Polish People's Republic: strikes of August '80, Carnival of Solidarity, martial law, the slow fall of communism, the Round Table talks and the first free elections. Lectures are available with Polish, English and Ukrainian subtitles.

Additional language: English, Ukrainian
/ Organisers: Depot History Centre, Wroclife Foundation / Free participation

1–30.04

EDUakcja: Ekologia – cykl spotkań

EDUaction: Ecology – a series of meetings

[online via Facebook \(MuzeumArchitektury\)](#)

Kwietniowy blok edukacyjny Muzeum Architektury zostanie poświęcony zagadnieniom związanym z projektowaniem ekologicznym opartym o naturalne materiały i racjonalne metody korzystania z zasobów przyrody. W ramach wydarzeń prowadzonych online odbędzie się wykład „Architektura i ekologia XXI wieku” oraz warsztaty rodzinne, podczas których uczestnicy będą projektować budynki, używając naturalnych materiałów, mogących stanowić przyjazną dla środowiska alternatywę. Program został przygotowany w ramach festiwalu C-Change.

Organizator: Muzeum Architektury we Wrocławiu

www.ma.wroc.pl

Udział bezpłatny

The April education block run by the Museum of Architecture will be devoted to issues related to ecological design based on natural materials and sustainable resource use. The online events will include a lecture *Architecture and Ecology in the 21st Century* and a workshop for families, where participants will design buildings using natural materials that can be an environmentally friendly alternative to the current ones. The programme was prepared as part of the C-Change festival.

Organiser: Museum of Architecture in Wrocław / Free participation

1–29.04

każdy czwartek / each Thursday

„Ulepianki” – cykl tutoriali

Ulepianki – a series of tutorials

[online via www.ckwz.pl](#)

„Ulepianki” to doskonała propozycja dla tych, którzy chcą rozwinąć swoją kreatywność! Centrum Kultury Wrocław-Zachód zaprasza dzieci, młodzież i dorosłych na cykl filmów instruktażowych dla przyszłych artystów. W każdym z nagrań Justyna Filar zaprezentuje krok po kroku, jak z kawałka plasteliny wyczarować prawdziwe cudenka.

Organizator: Centrum Kultury Wrocław-Zachód

www.ckwz.pl

Udział bezpłatny

Centrum Kultury Wrocław-Zachód invites children, young people and adults to a series of tutorials for future artists. In each of the tutorials Justyna Filar will present step by step, how to conjure up something incredible from a Play-Doh.

Organiser: Centrum Kultury Wrocław-Zachód / Free participation

6–27.04

każdy wtorek / each Tuesday

„Poczytanki” – cykl audiobooków

Poczytanki – a series of audiobooks

[online via Facebook \(CentrumKulturyWroclawZachod\)](#)

Centrum Kultury Wrocław-Zachód zaprasza dzieci, młodzież i dorosłych do odsłuchania

audiobooków z najpiękniejszymi bajkami i baśniami świata. Reżyser, lektor i montaż: Aleksandra Ciemierkiewicz-Meissner. Książki pochodzą z serwisu Wolne Lektury.

Organizator: Centrum Kultury Wrocław-Zachód

www.ckwz.pl

Udział bezpłatny

Centrum Kultury Wrocław-Zachód invites children, young people and adults to listen to audiobooks with the most beautiful fairy tales in the world. Director, voiceover and editing: Aleksandra Ciemierkiewicz-Meissner. Books come from Wolne Lektury.

Organiser: Centrum Kultury Wrocław-Zachód / Free participation

9–30.04 | 17:00–18:30

każdy piątek / each Friday

„Akademia Youtubera” – warsztaty Youtuber Academy – workshops

online via Zoom

Chcesz stworzyć własny kanał na YouTube'ie i dowiedzieć się, jak go skutecznie prowadzić? Interesują cię vlogi i chciałbyś rozwinąć umiejętności autoprezentacji, tworzenia scenariuszy filmów i montażu? Podczas warsztatów przejdiesz przez proces zakładania kanału na platformie YouTube, tworzenia angażujących treści wideo oraz korzystania z dostępnych narzędzi. Omówione zostaną także kwestie konkurencji i promocji kanału. Kurs poprowadzi Anna Maksymiuk-Szymańska, znana w świecie twórców internetowych jako Ruda.

Organizator: Miejska Biblioteka Publiczna, Filia nr 11 – CBK Fama

www.fama.wroc.pl

Udział bezpłatny (obowiązują zapisy)

Do you want to establish your own YouTube channel and learn how to run it successfully? Are you interested in vlogs and would like to develop your self-presentation, video scripting and editing skills? This workshop will walk you through the process of setting up a channel on the YouTube platform, creating engaging video content, and using the available tools. We will also talk about competition and channel promotion. The course will be hosted by Anna Maksymiuk-Szymańska, also known as Ruda.

Organiser: Municipal Public Library / Free participation (registration is required)

10.04 | 11:00

Tektura i papier: „Gdzie ta wiosna?” – domowe warsztaty rodzinne

Cardboard and Paper: *Where's spring?* – home family workshops

online via Facebook ([barbarakultura](#))

Podobno kwiecień kojarzy się z zimowo-letnią przeplatanką, a wszyscy dookoła nieustannie rozglądają się wokoło w poszukiwaniu pierwszych śladów wiosny. A może pierwsze jej oznaki są bliżej, niż ktokolwiek przypuszczał? Może wysłać jej zaproszenie do swojego domu? Jak? Katarzyna Bury, twórczyni artystycznych warsztatów rodzinnych, przygotowała specjalne pakiety pełne plastycznych niespodzianek, które zostaną dostarczone do wszystkich uczestników. Pudełka będą wypełnione po brzegi materiałami o odcieniach zieleni, zatrzymując w paczce to, co wiosną najpiękniejsze. Czas na przygodę z konstrukcją domowej makiety w wersji mini. Aby otrzymać domowy zestaw warsztatowy, wystarczy wypełnić formularz i wskazać adres dostawy na terenie Wrocławia. Niezmiernie pakiety są dedykowane dzieciom w wieku od 4 do 10 lat.

Organizator: Strefa Kultury Wrocław

www.strefakultury.pl/Barbara

Udział bezpłatny

Zapisy: www.strefakultury.pl/zapisy-barbara (od 2.04)

It seems that April is commonly associated with winter and summer weather changing all the time, and all the people keep looking around for the first signs of spring. Maybe they are closer than anybody thought? Maybe send spring an invitation to your home? How? Katarzyna Bury, the creator of artistic family workshops, has prepared special packages full of artistic surprises, which will be delivered to the homes of all participants! The boxes will be filled to the brim with materials in shades of green – in other words, the package has the most beautiful thing Spring has to offer. It's time for an adventure with building a tiny homemade model. To receive a home workshop kit, just fill in the form and provide a delivery address in Wrocław. As always, the boxes are intended for children aged 4–10.

Organiser: Culture Zone Wrocław

/ Free participation / Registration:

www.strefakultury.pl/zapisy-barbara (from 2.04)

10.04 | 16:00

Alfabet kolekcji: „Szkło i ceramika współczesna w zbiorach Muzeum Narodowego we Wrocławiu” – wykład

Alphabet of Collections: Contemporary glass and ceramics in the collection of the National Museum in Wrocław – a lecture

online via Facebook ([PawilonCzterechKopul](#))

Muzeum Narodowe we Wrocławiu ma jedną z najbardziej reprezentatywnych kolekcji ceramiki i szkła XX i XXI wieku w Polsce. Już od lat pięćdziesiątych XX w. systematycznie gromadzono prace z dziedziny sztuki użytkowej i organizowano ogólnopolskie wystawy, z których najbardziej interesujące eksponaty trafiały do tutejszych zbiorów.

Wykład będzie próbą prześledzenia przemian stylowych, jakim podlegały obie te dyscypliny od okresu międzywojennego aż do początku XXI wieku. Wykład wygłosi Iwona Gołaj.

Organizator: Muzeum Narodowe we Wrocławiu

www.mnwr.pl

Udział bezpłatny

The National Museum in Wrocław holds one of the most representative collections of 20th and 21st century ceramics and glass in Poland. Since the 1950s, the museum systematically collected applied art pieces and organised national exhibitions, and the most interesting exhibits found their way to the local collections. The lecture will be an attempt at following the trail of stylistic changes apparent in both disciplines in the period spanning from the interwar period to the beginning of the 21st century. The lecture will be presented by Iwona Gołaj.

Organiser: The National Museum in Wrocław

/ Free participation

11.04 | 11:00

„Impresjonizm” – wykład

Impressionism – a lecture

online via Microsoft Teams

„Wrażeniowość” to polskie tłumaczenie nazwy rewolucyjnego kierunku, który cieszy się obecnie dużą popularnością. Jednak jego początki wcale nie były łatwe i dopiero z czasem entuzjaści impresjonizmu zdobyli zdecydowaną przewagę. Prelegent przedstawi założenia, metody oraz realizacje malarskie i rzeźbiarskie kierunku. Zaprezentuje twórczość m.in. Claude'a Moneta, Augusta Renoira, Edgara Degasa oraz prace polskich impresjonistów: Władysława Podkowińskiego, Józefa Pankiewicza i innych.

Organizator: Muzeum Narodowe we Wrocławiu

www.mnwr.pl

Cena: 8 PLN

Impressionism is a revolutionary artistic direction, which still enjoys great popularity; however, its beginnings were hardly easy and it was only with time that the enthusiasts of Impressionism gained an edge. During the lecture, you will learn about the assumptions, methods, as well as paintings and sculptures following this trend in art, based on works by Claude Monet, August Renoir, Edgar Degas and Polish Impressionists: Władysław Podkowiński, Józef Pankiewicz and others.

Organiser: The National Museum in Wrocław

/ Price: 8 PLN

11.04 | 12:00

ETNO w południe: „Cytrynek na wiosnę” – warsztaty dla dzieci w wieku 5–12 lat

ETNO at noon: *Spring Butterfly* – a workshop for children aged 5–12

online via Zoom

Na warsztatach plastycznych Pauliny Sucheckiej dzieci spróbują przywołać wiosnę. Tym razem zrobią papierowe motyle – kolorowe, bajkowe

i radosne. Będące wprawdzie symbolem ulotności, nietrwałości, ale także odrodzenia przyrody po zastoju zimowym. Wiosno, przybysz na skrzydłach motyli! Potrzebny będzie ołówek, kolorowy papier, nożyczki, klej i płaskie drewniane patyczki (mieszadełka).

Organizator: Muzeum Narodowe we Wrocławiu

www.mnwr.pl

Cena / Price: 3 PLN

Zapisy: www.bilety.mnwr.pl (do 11.04)

During art workshops hosted by Paulina Suchecka, children will try to bring spring closer. This time they will make colourful, fabulous and happy paper butterflies, which symbolise transience, impermanence, as well as the rebirth of nature after the winter hiatus. Spring, come on butterfly wings! The participants will need a pencil, coloured paper, scissors, glue and flat popsicle sticks.

Organiser: The National Museum in Wrocław

/ Price: 3 PLN / Registration:

www.bilety.mnwr.pl (until 11.04)

12.04–30.06

„Doznanie zmysłów” – rozmowy o dostępności

Sensation of the senses – a debate on accessibility

online via Facebook ([Mikrogranty](#))

„Doznanie zmysłów” to druga odsłona zeszłorocznych działań Viktorii Tofan pod hasłem „Doznanie ciszy”. Autorka chce stworzyć ofertę kulturalną dla osób, które spotykają się z barierami uniemożliwiającymi im czynny udział w warsztatach i innych wydarzeniach. Pierwszym działaniem będzie cykl rozmów o dostępności. Tym razem Viktorii chce porozmawiać o barierach dostępności do wydarzeń kulturalnych i nie tylko z osobami z niepełnosprawnościami wzroku. Chce dowiedzieć się, w jaki sposób organizować wydarzenia, aby były one otwarte dla wszystkich. Wywiady z chętnymi osobami zostaną nagrane i opublikowane w formie podcastów. Projekt realizowany jest we współpracy z Mikrograntami.

Organizatorzy: Strefa Kultury Wrocław,

Doznanie zmysłów

www.strefakultury.pl/Mikrogranty

Udział bezpłatny

„Doznanie zmysłów” – rozmowy o dostępności, fot. Jerzy Wypych

Sensation of the senses is the second instalment of Viktoria Tofan's project entitled *Sensation of Silence*. The author wants to create a cultural offer for people who have to deal with barriers preventing them from active participation in workshops and other events. The first activity will be a series of debates on accessibility. This time Viktoria wants to talk about accessibility barriers that prevent people from participating in cultural events – not only people with visual impairments. She wants to learn how to organise events so that they are open to everybody. The interviews with participants will be recorded and published as podcasts. The project is carried out in cooperation with the Microgrants programme.

Organisers: Culture Zone Wrocław,
Doznanie zmysłów / Free participation

15.04 | 18:00

Akademia Miejska: „Jak trafił tu twój sąsiad?” – spotkanie

City Academy: *How did your neighbour end up here?* – a meeting

online via Facebook (barbarakultura)

Gdy ponad 20 lat temu historyk Norman Davis pisał książkę „Mikrokosmos” o wielokulturowym Wrocławiu, myślał przede wszystkim o kontekście historycznym. Od lat 90. Wrocław się zmienił – obecnie spotykają się tu przedstawiciele wielu krajów i kultur. Podczas Akademii Miejskiej Manuela Plizga-Jonarska, Bartłomiej Ciążyński i Joanna Panciuchin będą rozmawiać o migracjach i migrantach. Zastanowią się nad tym, jaki wpływ na miasto mają jego nowi mieszkańcy, skąd i dlaczego tutaj przyjeżdżają, jak żyje im się we Wrocławiu. W trakcie wydarzenia nie zabraknie również materiałów audiowizualnych i czasu na dyskusje. Na osoby, które wezmą udział w dwóch spotkaniach, czeka certyfikat.

Organizator: Strefa Kultury Wrocław

www.strefakultury.pl/Barbara

Udział bezpłatny

When more than 20 years ago historian Norman Davies wrote his *Microcosm* about the multicultural Wrocław, he was focusing primarily on its historical context. Since the 1990s, Wrocław has changed – these days, representatives of many countries and cultures now encounter each other here. During the City Academy, Manuela Plizga-Jonarska, Bartłomiej Ciążyński and Joanna Panciuchin will talk about migration and migrants. They will consider the impact of the new residents on the city, where from and why did they come here, and how they like their new lives in Wrocław. During the meeting, there will be no shortage of audio-visual materials and time for a debate. People who will attend two meetings will receive a certificate.

Organiser: Culture Zone Wrocław
/ Free participation

15.04

„Rozmowy o... work-life balance” – premiera podcastów

Conversation on... *work-life balance* – podcasts premiere

online via Spotify (Praktycy Kultury. Rozmowy)

Kwietniowa mini-seria podcastów będzie dotyczyła wpływu pandemii na psycho-emo-

jonalny stan pracowników sektora kultury. Tematami przewodnimi audycji będą wypalenie oraz dobrostan – zagadnienia, które od lat towarzyszą kulturalnym rozmowom na temat świata kultury, a w 2020 roku – przede wszystkim w kontekście pandemii COVID-19 – stały się jednym z głównych tematów poruszanych w sektorze kultury. W pierwszym odcinku o wypaleniu zawodowym i metodach przeciwdziałania Praktycy Kultury porozmawiają z Natalią Saratą z RegenerAkcji. Gościem drugiego nagrania będzie z kolei psycholożka Dominika Ramotowska, która opowie o sposobach, jakie warto wykorzystać, by poprawić swoje samopoczucie nie tylko w miejscu pracy. Oba odcinki dostępne będą od 15.04 na Spotify, Anchor.fm i YouTube.

Organizator: Strefa Kultury Wrocław

www.strefakultury.pl/PraktycyKultury

Udział bezpłatny

April's podcast mini-series will look at the impact of the pandemic on the psycho-emotional state of people working in the cultural sector. The podcast will be devoted to burnout and well-being – issues that have been part of behind-the-scenes conversations about the world of culture for years, and which broke into the public view in 2020 in the context of the COVID-19 pandemic. In the first episode, Culture Practitioners will talk about professional burnout and prevention with Natalia Sarata from RegenerAkcja. The second podcast will feature psychologist Dominika Ramotowska, who will talk about ways to improve well-being, not only in the workplace. Both episodes will be available from 15.04 on Spotify, Anchor.fm and YouTube.

Organiser: Culture Zone Wrocław
/ Free participation

17.04 | 17:00

Kuchnia dla opornych: „Wegański food porn kanapkowy” – spotkanie

Kitchen for Dummies: *Vegan sandwich food porn* – a meeting

online via Facebook (barbarakultura)

Zmiany towarzyszące codziennym jedzeniowym rytuałom, które gwałtownie wdarły się w nasze życie w marcu 2020, skłoniły organizatorów „Kuchni dla opornych” do tego, by poszukać bezpiecznych miejsc na kulinarnej mapie smaków. I doszli do wniosku, że nie ma w życiu nic bezpieczniejszego niż kanapka. Drugie spotkanie tego semestru poprowadzi gość specjalny – Dominika Józala. Wegańska szefowa kuchni przeprowadzi wrocławskich foodies przez najbardziej rozpustne i zweganizowane kanapki street foodu, jakie kiedykolwiek trafiły do jej podniebienia.

Organizator: Strefa Kultury Wrocław

www.strefakultury.pl/Barbara

Udział bezpłatny

The changes accompanying the daily food rituals that rapidly became part of our lives in March 2020 prompted the organisers of the “Kitchen for Dummies” series to look for safe spaces on the culinary flavour map. Their key conclusion was that there is nothing safer in life than a sandwich. The second meeting of

this semester will be hosted by special guest – Dominika Józala. The vegan chef will guide Wrocław foodies through the most debauched and veganised street food sandwiches ever to hit her palate.

Organiser: Culture Zone Wrocław
/ Free participation

18.04 | 10:00

Muzealne poruszenie: „Kwiecień plecień” – zajęcia dla dzieci w wieku 3-8 lat

Moving Museum: *April weather* – workshops for children aged 3-8

online via Zoom

„Kwiecień plecień, bo przeplata trochę zimy, trochę lata” – wszyscy chyba znają to przysłowie. A co ono znaczy? W kwietniu pogoda bywa zmienna: jednego dnia spacerujemy w słońcu, drugiego marzniemy przy zimnym wietrze. W czasie spotkania uczestnicy będą podziwiali kwiaty malowane pędzlem na obrazach, ale też na porcelanie. Będą malować kolorowe bukiety i zatańczyą zmienność kwietniowej pogody: kręcone będą piruety ciepłego i zimnego wiatru, wykonywane wiosenne podskoki i ruchy taneczne delikatne jak płatki kwiatów. Zajęcia plastyczno-ruchowe poprowadzi Barbara Przerwa.

Organizator: Muzeum Narodowe we Wrocławiu

www.mnwr.pl

Cena: 3 PLN

April weather, rain and sunshine both together – everybody knows this saying. What is it all about? April weather tends to be quite capricious – one day is sunny, and the other greets us with cold wind. During the meeting, participants will admire flowers painted with a brush on canvas, as well as on china. They will paint colourful bouquets and dance the changing nature of April weather, with pirouettes of warm and cold wind will, spring jumps and dance moves which are soft like flower petals. The art and movement workshops will be hosted by Barbara Przerwa.

Organiser: The National Museum in Wrocław
/ Price: 3 PLN

18.04 | 11:00

Kurs historii sztuki. Klasycy nowoczesności: „Performance. Tu i teraz” – wykład

Art history course. Modernist Classics: *Performance. Here and now* – a lecture

online via Microsoft Teams

Intensywna obecność, zagęszczone istnienie. Język, który stwarza. Działanie zmieniające stan rzeczy. Czynienie wobec publiczności. Rytuał. Wykład będzie opowieścią o naturze performance'u oraz subiektywnym wyborem przykładów najbardziej znanych realizacji i twórców, wśród których znajdują się na pewno Marina Abramović i Josef Beuys. Prowadzenie: Justyna Oleksy.

Organizator: Muzeum Narodowe we Wrocławiu

 www.mnwr.pl

 Cena: 8 PLN
Zapisy: www.bilety.mnwr.pl (do 18.04)

An intense presence, a condensed existence. Language that creates. Action that changes the status quo. Doing in front of an audience. Ritual. The lecture will be a story about the nature of performance and a subjective selection of examples of the most famous realisations and artists, including Marina Abramović and Josef Beuys. Host: Justyna Oleksy.

Organiser: The National Museum in Wrocław
/ Price: 8 PLN / Registration:
www.bilety.mnwr.pl (until 18.04)

18.04 | 12:00

ETNO w południe: „Papierowy gołąbek” – warsztaty dla dzieci w wieku 5–12 lat

ETNO at noon: *Paper Pigeon* – workshops for children aged 5–12

online via Zoom

Warsztaty plastyczne Olgi Budzan towarzyszące wystawie „Jorcajt – czas chasydów”. Podczas spotkania online dzieci będą mogły poznać sekrety żydowskiej wycinanki. Będzie to okazja do poznania zarówno samej techniki, jak i symboliki zwierząt i roślin w kulturze żydowskiej.

Organizator: Muzeum Narodowe we Wrocławiu

 www.mnwr.pl

 Cena: 3 PLN

Olga Budzan's art workshops accompany the *Jorzeit – The Time of the Hasidim* exhibition. During the online meeting, children will have an opportunity to learn the secrets of Jewish paper cut-outs, as well as to learn about the technique itself and about the symbolism of animals and plants in Jewish culture.

Organiser: The National Museum in Wrocław
/ Price: 3 PLN

20–21.04 | 10:00

„Aspekty zrównoważonego budownictwa – człowiek w przestrzeni” – webinar

Aspects of sustainable construction – people in space – a webinar

online via Microsoft Teams

Dwudniowe szkolenie dla osób, które posiadają już podstawowy poziom wiedzy na temat ekologizacji jednostek kultury i chcą zrobić kolejny krok ku stworzeniu zrównoważonej instytucji. Uczestnicy webinaru pozyskają wiedzę z zakresu zrównoważonego budownictwa, relacji pomiędzy człowiekiem i zielono-niebieską architekturą, założeń gospodarki w obiegu zamkniętym, dekarbonizacji infrastruktury i efektywności energetycznej budynków. Dodatkowo otrzymają również zestaw materiałów wyjściowych zawierający najważniejsze źródła wiedzy, odnośniki do wartościowych publikacji i narzędzi. Szkolenie poprowadzą Magdalena Wojtas, Alicja Kuczera i Dorota Bartosz z Polskiego Stowarzyszenia Budownictwa Ekologicznego (PLGBC).

Organizator: Strefa Kultury Wrocław

 www.strefakultury.pl/PraktycyKultury

 Cena: 99 PLN

A two-day training for people who already have some basic knowledge about the greening of cultural institutions and who would like to take the next step towards creating a sustainable institution. Participants of the webinar will learn more about sustainable construction, the relationship between humans and green-blue architecture, the assumptions of circular economy, decarbonisation of infrastructure and energy efficiency of buildings. What is more, they will also receive resources – key knowledge sources, links to valuable publications and tools. The training will be hosted by Magdalena Wojtas, Alicja Kuczera and Dorota Bartosz from the Polish Green Building Council.

Organiser: Culture Zone Wrocław
/ Price: 99 PLN

An online follow-up to embroidery workshops at Barbara. As always, Olga Budzan's online classes are open for everybody who wants to try their hand at embroidery. In this instructional video, Olga will show you how to embroider an abstract composition, and the embroidery hoops will feature textures, shapes and colours. The creations will be inspired by forest cover, bacteria seen under the microscope and... rainbows. This technique is recommended for those who like experiments and unexpected twists with needle and thread.

Organiser: Culture Zone Wrocław
/ Free participation

21, 27, 28, 29.04 | 17:30

Mikrogranty – spotkania informacyjne dot. naboru II

Microgrants – information meetings about 2nd call for projects

online via Facebook (Mikrogranty)

1 maja rusza drugi w tym roku nabór projektów do programu Mikrogranty, w którym będzie można zgłosić pomysły na plenerowe i lokalne działania edukacyjne, animacyjne, aktywizacyjne i wszystkie inne o charakterze kulturowym. Przed rozpoczęciem naboru zespół Mikrograntów zaprasza na spotkania informacyjne, na których będzie można dowiedzieć się więcej o funkcjonowaniu programu, jego trzech ścieżkach i zasadach naboru. Jeśli pozwolą na to warunki, pierwsze spotkanie odbędzie się również na żywo!

HARMONOGRAM:

- 21.04 – spotkanie wszystkich ścieżek
- 27.04 – Mikrogranty dla osób fizycznych i grup nieformalnych
- 28.04 – Mikrogranty NGO
- 29.04 – Mikrogranty młodzieżowe

Organizatorzy: Strefa Kultury Wrocław, Fundacja Umbrella

 www.strefakultury.pl/Mikrogranty

 Udział bezpłatny

1st of May brings the second call for proposals for the Microgrants programme, and once again, everybody will be able to submit their idea for

21.04 | 17:00

Haftujemy! „Hafty 3D” – tutorial wideo

Let's embroider! 3D embroidery – a video tutorial

online via Facebook (barbarakultura)

Internetowa kontynuacja hafciarskich warsztatów w Barbarze. Prowadzone przez Olę Budzan lekcje online jak zawsze przeznaczone są nie tylko dla profesjonalistów. Podczas tego nagrania instruktażowego Olga pokaże, jak wyhaftować kompozycję abstrakcyjną. To właśnie faktury, kształty i barwy zawładną tamborkami. Za inspiracje posłużą: poszycie leśne, bakterie pod mikroskopem i... tęcze. Technika zdecydowanie polecana lubiącym eksperymenty i nieoczekiwane zwroty akcji z igłą i nitką w roli głównej.

Organizator: Strefa Kultury Wrocław

 www.strefakultury.pl/Barbara

 Udział bezpłatny

CENTRUM KULTURY AGORA
UL. SERBSKA 5A
WWW.CKAGORA.PL

KUŹNIA PROJEKTÓW VI

działaj! organizuj! animuj!

**Pomysł na kulturę
na osiedlu Karłowice-Różanka?!**
Zgłoś go do **10 maja 2021r.**
i zdobądź **4000 zł.**
Więcej na **www.ckagora.pl**

Dołącz do nas!

*stacjonarne warsztaty:
wokalne
teatralno-improwizacyjne*

Zapraszamy dzieci, młodzież i dorosłych!

<https://apstrakt.org>

e-mail: apstrakt.kontakt@gmail.com

tel. 792 414 901

APSTRAKT

20 ROK TADEUSZA 21 RÓŻEWICZA

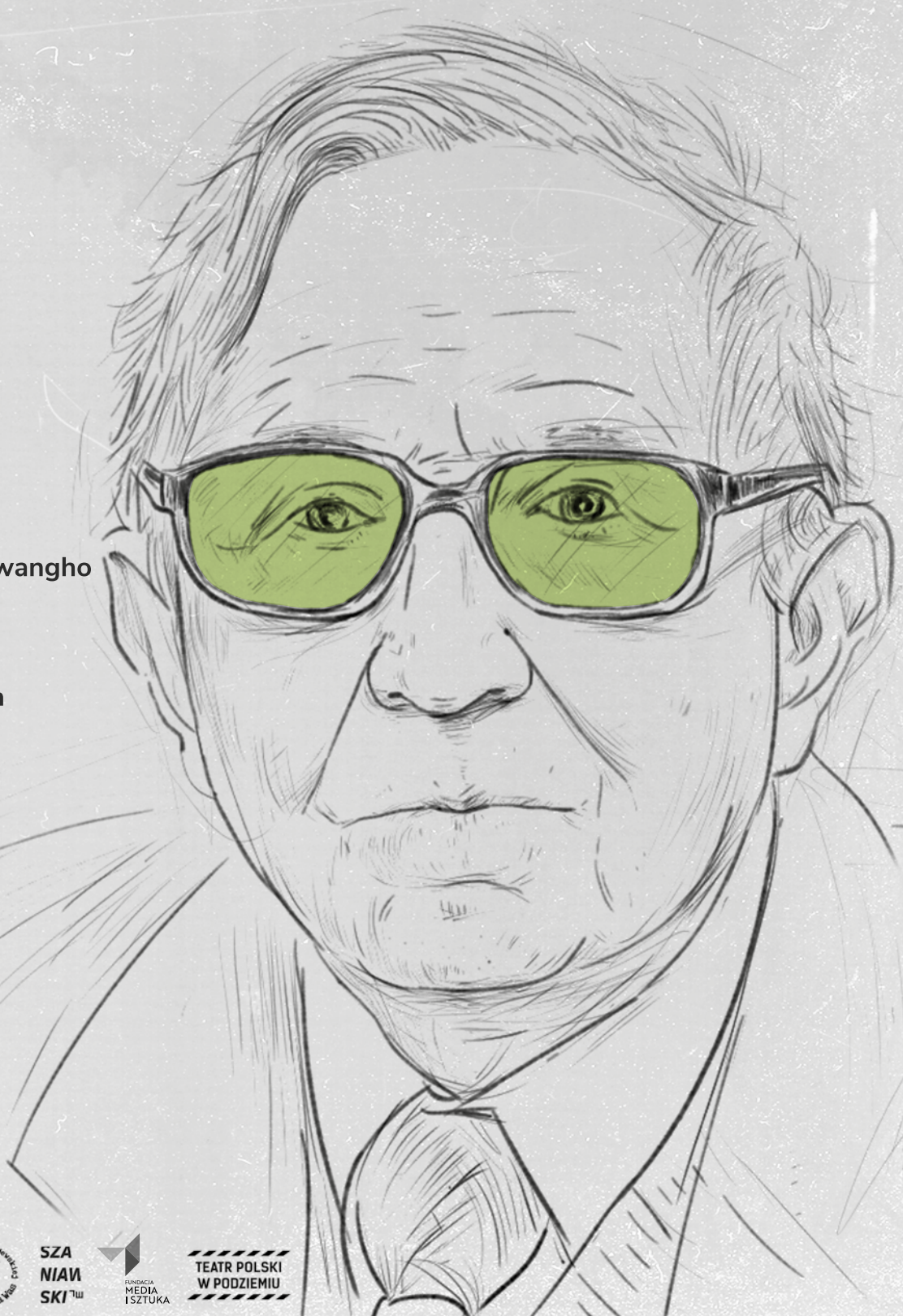
STULECIE URODZIN POETY

DCF
DOLNOŚLĄSKIE
CENTRUM
FILMOWE

Od kwietnia zapraszamy do naszych kin na wyjątkowe spotkanie z poezją Tadeusza Różewicza. We wszystkich kinach Dolnośląskiego Centrum Filmowego przed każdym seansem widzowie usłyszą wybrane wiersze poety w interpretacji aktorów dolnośląskich teatrów. Do końca 2021 roku.

Wiersze czytają:

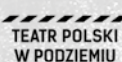
Agata Kucińska
Aleksandra Listwan
Angelika Cegielska
Anita Poddębniak
Anna Kieca
Anna Krotoska
Bolesław Abart
Cezary Studniak
Dariusz Maj
Elżbieta Golińska
Ewa Galusińska
Grażyna Krukówna
Halina Rasiakówna
Helena Sujecka
Igor Kujawski
Irena Wójcik
Justyna Szafran
Katarzyna Emose Uzunwangho
Katarzyna Dworak-Wolak
Konrad Imiela
Magdalena Kumorek
Małgorzata Szczerbowska
Marek Kocot
Mariusz Kiljan
Marta Zięba
Mikołaj Krzeszowiec
Paweł Palcat
Rafał Cieluch
Robert Gulaczyk
Ryszard Węgrzyn
Tomasz Leszczyński
Tomasz Lulek
Wiesław Cichy
Zbigniew Koźmiński

Finansowanie:

Partnerzy:

local educational, animation, activation and other cultural activities. Before the call opens, the Microgrants team would like to invite everybody for information meetings, during which you will be able to learn more about the programme, its three paths and the rules of the call. If conditions allow, the first meeting will also take place live!

SCHEDULE:

21.04 – All tracks meeting

27.04 – Microgrants for individuals and informal groups

28.04 – NGO Microgrants

29.04 – Youth Microgrants

Organisers: Culture Zone Wrocław,
Umbrella Foundation / Free participation

In the simplest terms, permaculture is all about inspiration from nature and taking advantage of its principles. Mr. Florist (Filip Marek) will introduce the attendees of the City Gardener's Academy to the subject of creating and maintaining sustainable gardens. During the lecture, the participants will explore the idea of plants naturally living in our climate and raw materials that are the most beneficial to our environment. Rainwater, plants, compost, pebbles and branches, as well as hotels for... insects – all this and other issues will be raised during the April online meeting.

Organiser: Culture Zone Wrocław
/ Free participation

25.04 | 11:00

**#muzealniki_pod_kopułą:
„33 razy kot” – warsztaty dla dzieci
w wieku do 3 lat**

**#museum_under_the_dome:
33 times cat – workshops for
children under the age of 3**

online via Zoom

Prace Grupy Luxus stanowiły najczęściej ironiczny komentarz do rzeczywistości i do sztuki w ogóle. Tworzone za pomocą szablonów ogromne koty-strażnicy przywołują barwne, amerykańskie prace pop-artowe. Dlaczego koty powstały? I dlaczego aż 33? Na rodzinnych warsztatach Mai Kwiecińskiej uczestnicy sami stworzą prace za pomocą szablonów.

Organizator: Muzeum Narodowe we Wrocławiu

 www.mnwr.pl

 Cena: 3 PLN
Zapisy: www.bilety.mnwr.pl (do 25.04)

Luxus Group's works usually constituted an ironic commentary on the reality and art as a whole. Created with stencils, the giant guardian cats evoke colourful American pop-art works. Why were the cats created? Why there were 33 of them? During Maja Kwiecińska's family workshop, participants will create their own works using stencils.

Organiser: The National Museum in Wrocław
/ Price: 3 PLN / Registration: www.bilety.mnwr.pl
(until 25.04)

25.04 | 12:00

**ETNO w południe: „Śpiewajka
skrzydlata” – warsztaty dla dzieci
w wieku 3–8 lat**

**ETNO at noon: *Winged Song*
– a workshop for children aged 5–12**

online via Zoom

Na rodzinnych warsztatach muzycznych Marty Derejczyk można poznać i wspólnie pośpiewać stare piosenki, wykonywane kiedyś dla dzieci lub przez dzieci. Do uczestnictwa w zajęciach nie są konieczne żadne umiejętności, w tym umiejętność czytania literek czy nut, chętni mogą natomiast przygotować własne instrumenty. Kwietniowe spotkanie poświęcone będzie piosenką o ptasim weselu.

Organizator: Muzeum Narodowe we Wrocławiu

 www.mnwr.pl

 Cena: 3 PLN
Zapisy: www.bilety.mnwr.pl (do 25.04)

During family music workshops hosted by Marta Derejczyk, children will have an opportunity to learn and sing together old songs, performed back in the day for or by children. No skills are required to participate in the classes, including the ability to read letters or sheet music – however, you can prepare and bring your own instruments. The April meeting will focus on songs about a bird wedding.

Organiser: The National Museum in Wrocław
/ Price: 3 PLN / Registration: www.bilety.mnwr.pl
(until 25.04)

23.04 | 12:00

**ROT, czyli Rewiowy Ogródek
Twórczy: „Zielono mi” – wykład**

**ROT, or Local Creative Garden:
I'm feeling green – a lecture**

online via Facebook (Mikrogranty)

ROT to pomysł grupy „Zdrowo, lokalnie i sezonowo”, która wraz z mieszkańcami Psiego Pola chce stworzyć osiedlowy ogródek społeczny. Jednak zanim rozpocznie się wysiew nasion i sadzenie roślin, swoją ogrodniczą pasję i wiedzę przekażą podczas cyklu warsztatów i wykładów. Na pierwszym z nich usłyszeć będzie można więcej o roślinach i nasionach odpowiednich nie tylko dla początkujących ogrodników, o ekologicznych nawozach, a nawet o gatunkach idealnych na parapetowy ogródek. Gośćmi spotkania będą ogrodnicze osobowości osiedla Swojczyce-Strachocin-Wojnow: właścicielka lokalnego centrum ogrodniczego, członkini zarządu rodzinnych ogródków działkowych i szef firmy opiekującej się lokalnymi ogrodami.

Organizatorzy: Strefa Kultury Wrocław, grupa nieformalna „Zdrowo, lokalnie, sezonowo”

 www.strefakultury.pl/Mikrogranty

 Udział bezpłatny

ROT is a brain child of the "Zdrowo, lokalnie i sezonowo" group, which invites the residents of Psie Pole to create a community garden. However, before sowing seeds and planting plants, they will pass on their gardening passion and knowledge during a series of workshops and lectures. During the first meeting, the participants will learn about plants and seeds suitable not only for beginner gardeners, sustainable fertilizers, as well as perfect plants for a windowsill garden. The meeting will be attended by gardening figures of the Swojczyce-Strachocin-Wojnow estate – the owner of a local gardening centre, a member of the board of directors of family allotment gardens and the head of a company, which takes care of local gardens.

Organisers: Culture Zone Wrocław, "Zdrowo, lokalnie, sezonowo" informal group
/ Free participation

22.04 | 17:00–19:00

**Akademia Miejskiego Ogródnika:
„Permakultura – say what?”
– wykład**

**City Gardener Academy:
Permaculture – say what? – a lecture**

online via Facebook ([barbarakultura](https://www.facebook.com/barbarakultura))

Permakultura to – najprościej rzecz ujmując – inspirowane się naturą i korzystanie z zasad w niej funkcjonujących. Nie kto inny jak Pan Kwiaciarz (Filip Marek) wprowadzi uczestników Akademii Miejskiego Ogródnika w temat tworzenia i prowadzenia zrównoważonych ogrodów. Wykład będzie dotyczył idei roślin, które naturalnie występują w naszym klimacie i surowców, które najlepiej służą naszemu środowisku. Deszczówka, rośliny, komposty, kamyki i gałęzie, a nawet hotele dla... owadów – o tym wszystkim już podczas kwietniowego spotkania online.

Organizator: Strefa Kultury Wrocław

 www.strefakultury.pl/Barbara

 Udział bezpłatny

КУЛЬТУРНИЙ КВІТЕНЬ

1-30.04 | 11:00-11:30

кожний вівторок

«Читання на килимі»

[онлайн на фейсбук-сторінці \(teatrcapitol\)](#)

«Читання на килимі» є пандемічною, або онлайн версією циклу читання для дітей і підлітків, яке від 2014 року проходить наживо в Музичному театрі Капітоль. Кожен вівторок увазі слухачів буде представлено нове читання у виконанні акторів Капітолію. У квітні дітям читатимуть: Маріанна Лінде, Бартош Пічер, Єва Шлемпо-Крушинська і Артур Катуріан. Книжки до читання обирає міська публічна бібліотека у Вроцлаві.

Участь безкоштовна

11.04 | 18:00

Jazz Time: Jan Kantner Quartet – концерт

[онлайн на фейсбук-сторінці \(WKFormaty\)](#)

«Jazz Time» – цикл концертів, який вже багато років організовує вроцлавський клуб Formaty. Ці концерти проходять 2 рази на рік та стали своєрідним святом джазової музики, де виступають молоді і талановиті зірки джазової музики, а також зрілі і успішні артисти. Цього квітня виступить Jan Kantner Quartet, який грає джаз на межі хард-бопу та фрі-джазу з елементами етнічного звучання. Близька їм традиція Орнетту Коулмана і виконання в квартеті без гармонійного інструменту. Група була створена в лютому 2017 року.

Участь безкоштовна

9.04 | 18:30

Класичний Światowid: Sognando Quartet – концерт

[онлайн на фейсбук-сторінці \(ODTSwiatowid\)](#)

У програмі концерту домінуватиме музика італійських майстрів Д. Пучіні або А. Вівальді, а також композиції Й. Штрауса. Виконавиці з Sognando Quartet є студентками Вроцлавської Академії музики. Розділяючи пристрасть до спільного виконання музики, музикантки ведуть жваву творчу діяльність, відвідуючи майстер-класи, а також гастролюючи в Польщі і за кордоном. Виступлять: Олександра Глух, Юстина Хонкіш (скрипка), Йоанна Таларек (альт) і Кароліна Коцила (віолончель).

Участь безкоштовна

15.04 | 18:00

Міська Академія: «Як сюди потрапив ваш сусід?» – зустріч

[онлайн на фейсбук-сторінці \(barbarakultura\)](#)

Коли більше 20 років тому історик Норман Девіс писав книгу «Мікрокосмос» про мультикультурний Вроцлав, він думав насамперед про історичний контекст. В порівнянні до 90-х років Вроцлав змінився – сьогодні тут зустрічаються представники багатьох країн і культур. Під час міської Академії Мануела Плізга-Йонарська, Бартоломеї Чьонжинські та Йоанна Панчюхін говоритимуть про міграції та мігрантів. Вони розглянуть питання впливу нових жителів на місто, звідки і навіщо вони сюди приїжджають, як їм живеться у Вроцлаві. Під час заходу будуть представлені численні аудіовізуальні матеріали, передбачений також час для обговорення. Тим, хто візьме участь в обох зустрічах, буде виданий сертифікат.

Участь безкоштовна

9-30.04 | 17:00-18:30

кожної п'ятниці

«Академія ютубера» – майстер-класи

[онлайн на платформі Zoom](#)

Хочете створити свій власний канал на YouTube і дізнатися, як його ефективно вести? Ви зацікавлені у записі влогів і хотіли б розвинути навички самопрезентації, створення сценаріїв фільмів і монтажу? Під час майстер-класу ви опрацюєте процес створення каналу на платформі YouTube, створення цікавого відеоконтенту і використання доступних інструментів. Також обговорюватимуться питання конкуренції та просування каналу. Курс проведе Анна Максимюк-Шиманська, відома у світі інтернет-творців як Ruda.

Участь безкоштовна (обов'язковий попередній запис)

15-25.04

Нижньосілезький фестиваль короткометражних фільмів «Long Story Short Film Festival»

[онлайн на фейсбук-сторінці \(DCF.DolnoslaskieCentrumFilmowe\)](#)

Другий фестиваль, організованого Нижньосілезьким кіноцентром, відбудеться в режимі онлайн від 19 по 25 квітня. Перегляд всіх фільмів онлайн буде безкоштовним. Цьогорічний фестиваль складатиметься з двох основних частин: «Конкурс» і «Панорама». У конкурсній секції глядачі переглянуть фільми, відібрані з представлених заявок. У свою чергу, «Панорама» представляє короткометражні фільми відомих і шанованих режисерів. Крім того, глядачі зустрінуться зі спеціальними гостями фестивалю - відомими і шанованими творцями коротких метражів.

Вхід вільний

17.02-31.12

«Вчимося солідарності» – цикл лекцій

[онлайн на фейсбук-сторінці \(centrumhistoriizajezenia\)](#)

Віртуальний захід для всіх, хто захоплюється історією: серія відео-лекцій «Вчимося солідарності» про найважливіші події в історії Польщі в часи Польської Народної Республіки: страйки у серпні 1980-х років, Карнавал «Солідарність», воєнний стан, повільне падіння комунізму, засідання Круглого столу і перші вільні вибори. Лекції доступні з субтитрами польською, англійською та українською мовами.

Участь безкоштовна

1-30.04

EDUакція: Екологія-цикл зустрічей

[онлайн на фейсбук-сторінці \(MuzeumArchitektury\)](#)

Квітневий освітній блок Музею архітектури буде присвячений питанням, пов'язаним з екологічним дизайном, заснованим на природних матеріалах і раціональних методах використання природних ресурсів. В рамках онлайн-заходів відбудеться лекція «Архітектура та екологія ХХІ століття», а також майстер-класи для всієї родини, в ході яких учасники будуть проектувати будівлі, використовуючи натуральні матеріали, які можуть стати екологічно принятною альтернативою. Програма була підготовлена в рамках фестивалю C-Change.

Участь безкоштовна

18.04 | 10:00

Музейний переполох: «Квітень – крутень» – заходи для дітей віком 3-8 років

[онлайн на платформі ZOOM](#)

«Квітень-крутень, тому що перекручує-переплітає зиму й літо» – так звучить відоме польське прислів'я. А що воно означає? У квітні погода буває мінливою: один день ми гуляємо на сонці, інший замерзаємо на холодному вітрі. Під час зустрічі учасники будуть милуватися квітами, намальованими пензлем на картинах, а також на порцеляні. Вони намалюють барвисті букети і затанцюють у стилі мінливої квітневої погоди: закружляють у піруетах теплого і холодного вітру, виконають весняні підскоки і ніжні, як пелюстки квітів, танцювальні рухи. Ритмічні заняття проведе Барбара Пшерва.

Ціна: 3 PLN

18.04 | 12:00

Етно опівдні: «Паперовий голуб» – майстер-класи для дітей у віці 5–12 років

онлайн на платформі ZOOM

Художні майстер-класи Ольги Будзан, які супроводжують виставку «Йорцайт – час хасидів». Під час онлайн-зустрічі діти зможуть дізнатися секрети єврейської витинанки. Це дасть можливість познайомитися як з самою технікою, так і з символікою тварин і рослин в єврейській культурі.

Ціна: 3 PLN

20.04 | 18:00

Dogrywki: Розалі. – зустріч

онлайн на фейсбук-сторінці (barbarakultura)

Гостю квітневого заходу онлайн стане Розалі (повне ім'я – Розалі Гофман) – польсько-німецька співачка і композитор, що представляє напрямок сучасного R&B. Відправною точкою для розмови є плейліст, створений гостею, який організатори опублікують ще перед зустріччю, щоб зацікавлені особи могли ознайомитися з ним, а під час прямої трансляції розпитати про нього співачку. Дискусію на тему музичного (й не тільки) натхнення, перших альбомів, процесу їх створення, а також кращих і гірших концертів Розалі проведе Мацей Пшесталський.

Участь безкоштовна

21, 27, 28, 29.04 | 17:30

Мікрогранти: II набір – інформаційні зустрічі

онлайн на фейсбук-сторінці (Mikrogranty)

1 травня стартує другий в цьому році набір проєктів до програми «Мікрогранти», де можна буде представити ідеї для організації заходів на відкритому повітрі, а також місцевих освітніх, анімаційних, активізаційних і всіх інших культурно-творчих заходів. Перед початком набору команда мікрогрантів запрошує до участі в інформаційній зустрічі, де можна буде дізнатись детальніше про програму, її три напрямки і правила прийому заявок на участь. Якщо умови дозволять, перша зустріч пройде наживо!

Розклад:

21.04 – зустріч всіх напрямків

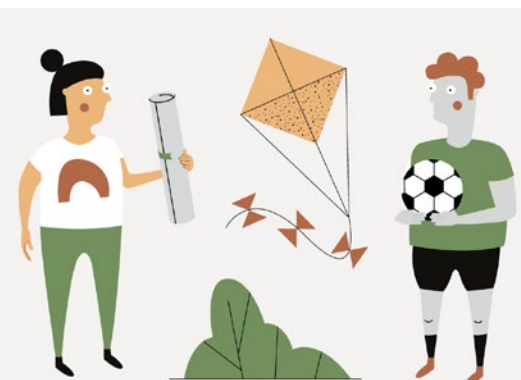
27. 04 – мікрогранти для осіб фізичних та неформальних груп

28.04 – мікрогранти для НДО (недержаних організацій)

29.04 – молодіжні мікрогранти

Участь безкоштовна

21.04 | 17:00

Вишиваємо!: «3D вишивка» – відео-підручник

онлайн на фейсбук-сторінці (barbarakultura)

Онлайн-продовження майстер-класу по вишивці в Барбарі. Ольга Будзан підготувала онлайн-уроки, як завжди, призначені не тільки для професіоналів. У цьому навчальному відео Ольга покаже, як вишивати абстрактну композицію. П'яльця заповняться текстурами, формами й кольорами. А надихатися учасники будуть підліском, бактеріями під мікроскопом і... веселкою. Техніка рекомендується любителям експериментів і несподіваних поворотів з голкою і ниткою в головній ролі.

Участь безкоштовна

27.04 | 19:00

Обличчя стихійних лих № 5: «Смог і якість повітря в Польщі» – зустріч

онлайн на фейсбук-сторінці (WroclawskiDomLiteratury)

П'ята зустріч в рамках циклу «Обличчя стихійних лих», що розкриває різні питання кліматичної кризи, буде проведена розмова про смог. Серед іншого мова піде про те, чому так важко перестати топити вугільні печі, які зміни відбулися в урядових рішеннях по боротьбі зі смогом і чому поляки не можуть переконати себе почати піклуватися про якість повітря. Гостем зустрічі буде Якуб Хелмінський – автор книги «СМОГ. Дизельне паливо, гриби, каміни – чому в Польщі неможливо дихати?».

Участь безкоштовна

29.04 | 17:00

З оссолінської збірки: «Нова "мала батьківщина" – Національна бібліотека імені Оссолінських і письменники після 1946 року» – лекція

онлайн на фейсбук-сторінці (panatadeusza)

Коли після Другої світової війни Національна бібліотека імені Оссолінських була перенесена зі Львова до Вроцлава, її фонд розширився за рахунок архівів представників Нижньосілезького літературного середовища. Завдяки цьому, як і мешканці довоєнних східних кресів, бібліотека більш тісно пов'язалась з новою «малою батьківщиною». На даний момент установа може похвалитися тим, що у своєму фонді має твори багатьох письменників, журналістів і активістів з Нижньої Сілезії, важливих як для культурного життя регіону, так і для літератури загальнонаціонального масштабу. Лекцію проведе Ганна Кулеша.

Участь безкоштовна

= *posłuchaj / listen* =

W KWIETNIU

IN APRIL

Tytuł / Title: **„What's The Deal With Time?”**

Zespół / Band: **Oxford Drama**

Data premiery / Release date: **26.03.2021**

Wydawnictwo / Label: **Asfalt Records**

O zespole / *About the band:*

Zespół tworzą Małgosia Dryjańska i Marcin Mrówka, oboje pochodzą z Wrocławia. Podopieczni wytwórni Brennessel, w 2015 roku wydali swój pierwszy album „In Awe”, tym samym zyskując tytuł jednego z najciekawszych debiutów 2015 roku na polskiej scenie muzycznej. Wtedy zaczęła się ich muzyczna podróż – Oxford Drama ruszyła w trasę wraz ze swoim wrocławskim patronem – zespołem Kamp! Pojawiali się na festiwalowych scenach Open’era czy Spring Break. Trzy lata później, we wrześniu 2018 roku, powrócili z nowym krążkiem „Songs”, niejako odchodząc od elektro-popowej formuły, a teraz oczarowują słuchaczy najnowszym krążkiem „What's The Deal With Time?”.

This Wrocław-based band was created by Małgosia Dryjańska and Marcin Mrówka. Signed to the Brennessel label, in 2015 they released their first album *In Awe*, which was dubbed one of the most interesting Polish debuts of 2015. This was also the beginning of their musical journey – Oxford Drama went on a tour with their Wrocław-based patron – Kamp! finding their way to the stages of Open’er and Spring Break. Three years later, in September 2018, they returned with a new album, *Songs*, which somewhat departed from the electro-pop formula.

O płycie / *About the album:*

To trzeci długogrający album w dorobku zespołu po kolejnej trzyletniej przerwie wydawniczej. Jak sami przyznają w jednym z wywiadów, w 2015 roku Oxford Drama była frywolna, ale lubiła mieć wszystko pod kontrolą. W 2021 roku *uczymy się łączyć ten perfekcjonizm z intuicją. Dajemy sobie przyzwolenie na robienie dźwięków, które pojawiają się jako potrzeba chwili. Przyjmujemy je i już nie kombinujemy ze zmianami – mówili.* Po wrzuceniu do sieci singla „Not My Friend” zawrzało. Potwierdzili po raz kolejny, że są jednym z najciekawszych polskich zespołów indie rockowych z wpływami dream popu i surf rocka.

It's the third LP in the band's repertoire, released after a three-year hiatus. By their own admission in an interview, in 2015 Oxford Drama was frivolous, but still liked to have everything under control. "In 2021, we learn to combine that perfectionism with intuition. We let ourselves make sounds that come out of a spur of the moment. We accept them and we stop playing with changes", they said. After they released their single *Not My Friend* online, they made a ton of buzz. With the latest release, their once again show that they are one of the most interesting Polish indie rock bands featuring influences of dream pop and surf rock.

Tytuł / Title: **„NGOMADS”**

Autorzy / Authors: **Łukasz Dembiński, Radek “Bond” Bednarz, Piotr Gospodarczyk**

Data premiery / Release date: **1.03.2021**

Wydawnictwo / Label: **Gig Ant**

O płycie / *About the album:*

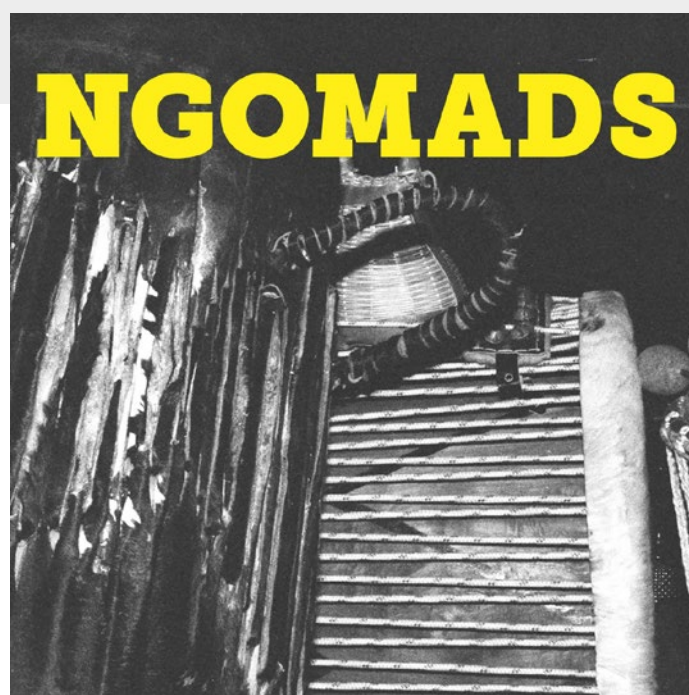
Tytuł krążka swoją genezę ma w słowie „ngoma”, które określa instrumenty muzyczne używane w centralnej i wschodniej Afryce. Pochodzi ono od kongijskiego słowa oznaczającego „bęben”, stąd na płycie dominują utwory oparte na brzmieniu instrumentów perkusyjnych. Handpany wprowadzają nutę refleksyjną, wręcz medytacyjną, lecz jest ona przełamywana dźwiękami gitary basowej. Utwory z EP-ki zostały zarejestrowane na żywo w przestrzeni Eklektik Art we Wrocławiu w listopadzie zeszłego roku.

The title of the album is based on the “ngoma” word, which denotes musical instruments used in Central and Eastern Africa, and comes from a Congolese word for a drum – with this information, it should be no wonder that the album is dominated by songs based on the sound of percussion instruments. Hand-pan drums introduce reflective, even meditative notes, which are interrupted by the sounds of bass guitar. The tracks featured on this EP were recorded live at Eklektik Art space in Wrocław in November last year.

O autorach / *About the authors:*

Ich drogi przecinały się wielokrotnie: znali się z występów w Eklektik Room czy z warsztatów grania na afrykańskich bębnach. NGOMADS to trio, w skład którego wchodzi: Łukasz Dembiński (m.in. założyciel zespołu Foliba), Radek „Bond” Bednarz (znany z wrocławskiego zespołu Miloopa, producent i organizator festiwalu Eklektik Session) i Piotr Gospodarczyk (perkusjonista, muzykoterapeuta, założyciel Szkoły Rytmu). Materiał zmiksował Roli Mosimann, który w zeszłym roku otrzymał nagrodę „Człowieka ze Złotym Uchem” podczas 12. edycji festiwalu producentów muzycznych Soundedit.

Their paths crossed many times – they knew each other from performances in Eklektik Room and African drum workshops. NGOMADS is a trio that features Łukasz Dembiński (founder of i.a. Foliba band), Radek “Bond” Bednarz (known from Wrocław-based Miloopa, producer and organiser of the Eklektik Session festival) and Piotr Gospodarczyk (drummer, music therapist, founder of the School of Rhythm). The material was mixed by Roli Mosimann, winner of the Golden Ear Award during the 12th edition of the Soundedit Music Production Festival.

E! KONSULTACJE

**URZĄDZAMY
PODWÓRKO?**

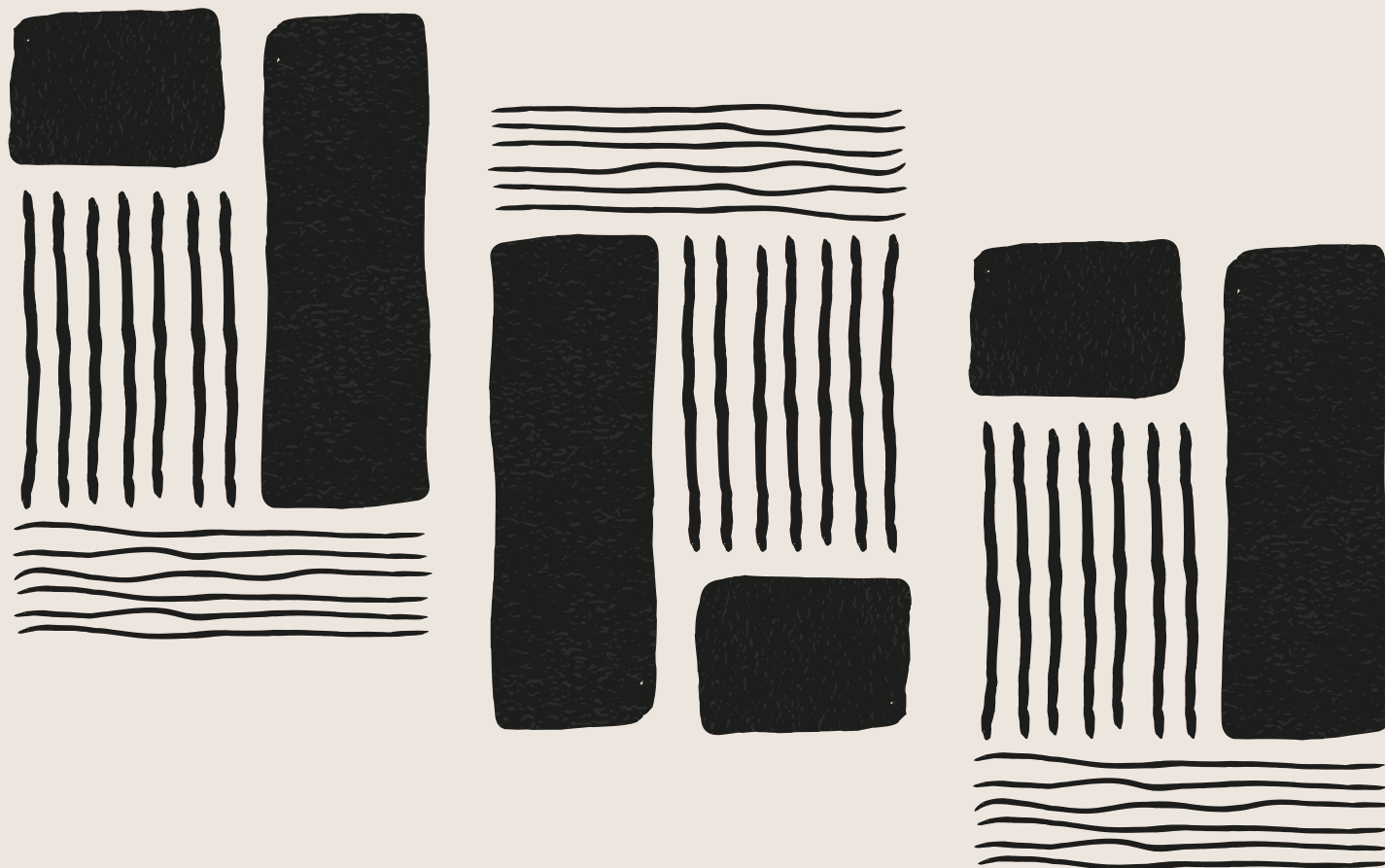

**NA NADODRZU USTALONE.
O KTÓRYM PODWÓRKU ROZMAWIAMY TERAZ?**

SPRAWDŹ NA WWW.WROCLAW.PL/ROZMAWIA

K. Domańska

Wrocław miasto spotkań

Kultura Mobilna 2021

Jesteś artystą, menedżerem kultury, aktywistą, animatorem, a może pracownikiem naukowym i działasz na Dolnym Śląsku?

Planujesz wyjazd sieciujący bądź udział w przeglądzie sztuki, konferencji, warsztatach lub wydarzeniu artystycznym za granicą?

Weź udział w Kulturze Mobilnej i otrzymaj wsparcie na swój zagraniczny wyjazd!

najbliższy termin zgłoszeń (deadline): **17.04.2021**

wyniki: **26.04.2021**

wyjazdy: **od 1.05 do 10.12.2021**

✉ strefakultury.pl/kultura-mobilna

✉ kulturamobilna@strefakultury.pl

f [StrefaKulturyWroclaw](https://www.facebook.com/StrefaKulturyWroclaw)

📷 [strefakulturywroclaw](https://www.instagram.com/strefakulturywroclaw)

Strefa
Kultury
Wrocław

Kultura Mobilna

Wrocław
miasto spotkań